

EGYETÉRTÉS

49. évfolyam

Budapest, 1913 SZERDA július 16.

167-ik szám

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő:
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs:
EÖTVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 19. SZÁM

Szervezkedés

Budapest, július 15.

A gyomaiak megfogadták Kovács Gyula betegágyánál, hogy a kerületnek nem lesz és nem lehet más képviselője, csak aki hűséggel és törhetlenül ragaszkodik a függetlenségi eszmékhez. Lehet, hogy e fogadalmat azért tették, mert akkor Gyomának követe halálosan beteg volt s az orvosok kevés reménynevel kecsgették a beteg környezetét. Mert lám, Kovács Gyula felgyógyult s miután lemondott, a gyomai kerületnek már van más képviselője. És ez nem függetlenségi párti, sőt telivér munkapárti.

Képzeltető-e, hogy Gyomán és más függetlenségi kerületekben a szavazó polgárok ily rövid idő alatt megelégedtek volna elveikről és a függetlenségi párthoz való tartozandóságukról? Nem feledkeztek meg és nem is feledkezhetnek meg hosszabb idő alatt sem, ha a pártszervezkedés a központban oly erős, tudatos, tervszerű és célratörő volna, mint amilyennek kellene, hogy legyen. Amíg az ország legveszedelmesebb pártja, a munkapárt országosan szervezkedik, addig a függetlenségi párt ezen a téren és ebben az irányban valóban keveset, vagy éppen semmit sem tesz.

Ezen pedig hamarosan és gyökerelesen változtatni kell, ha a szétesés folyamatának utját akarja állni a függetlenségi párt. A legnagyobb és legfontosabb lépés: az egyesülés, sikerrel járt. Az eddig darabokra szaggatott függetlenségi

párt egyetlen nagy táborba olvadt össze és egységesen vonulhat föl a kormány s a munkapárt ellen. De vajjon ez minden, amiben a nagygyá lett függetlenségi párt tevékenysége kimerülhet? . . . És nem marad-e meddő, ha most pusztán s kizárólagosan azon medítál, milyen természetű és irányu lehet a purifikált és Andrassy vezetése alatt alakítandó hatvanhetes párttal való kooperáció?

Más feladatok is várnak a függetlenségi pártra s ezek a feladatok most sürgősebbek annak folytán, hogy a párt egységessé válva megerősödött. Az időközi választások meggyőzheték a pártvezetőséget, hogy az országos szervezkedésre éppen olyan nagy szükség van, mint amilyen szükséges volt a pártok tömörülése és egységessé tétele. Sőt ez a tömörülés magában illuzóriussá válik, ha nem követi nyomon a szervezkedés. Minden központbeli tömörülés hiábavaló, ha a szervezkedés elmarad, mert a periferiákon a függetlenségi eszmék hívei magukra vannak hagyatva és tudatosság nem tartja össze őket.

Ezt pedig tervszerű módon lehet elérni. A függetlenségi pártnak szüksége van egy olyan központi szervre, amelynek megszervezését a fővárosban kell végrehajtani. Ez a központi pártiroda azt a feladatot vállalná, hogy a periferiákon lévő függetlenségi pártokat külön szervezze. Nem tagadjuk, nagy munkával kapcsolatos ez; adminisztratív munkával, amely kitartást és bizonyos értelemben vett bürokratizmust igényel. De

itt valósággal a párt existenciájáról van szó. És szabad-e visszariadni valamilyen munkától, bármilyen nehéz és komplikált legyen is az, amikor az existencia forog kockán és minden attól függ, hogy ezt a munkát nemcsak egyáltalában elvégzik-e, hanem egyszersmind jól is végzik?

A végzendő munka pedig abból áll, hogy a központi pártiroda a választási jegyzőkönyvekből megállapítja azokat, akik a legutóbbi választásokon a függetlenségi pártra szavaztak. E névjegyzékkel olyan materiálist kap rendelkezésre a központi pártiroda, amely a szervezkedés munkáját lehetővé teszi. Minden pillanatban tisztában lehet a pártiroda, hogy milyen kerületben hány függetlenségi választó van, akire akár időközi, akár általános választás idején számítani lehet. Ezekkel kell a kontaktust fenntartani akár körlevelek útján, mint azt a munkapárt teszi, akár személyes érintkezés útján, aminek ismét más módja van.

A központi pártirodának ugyanis a jelzett feladatokon kívül az is egyik emi-nens feladata, hogy a vidéki centrumokban külön-külön pártirodákat szervezzen. Ezek a pártirodák a periferiákon tartják fenn a személyes kontaktust a vidéki párthivekkel; ezek gondoskodnak országszerte a függetlenségi propagandáról, hogy úgy fejezzük ki, ezek tartják fenn a lelket a vidéki függetlenségi táborokban. Ha czélszerű és tervszerű a szervezkedés, minden választás előtt aláírás-

Renée kisasszony

Irta: Bethlen Hilda

A ház, melyben akkor laktunk, keskeny, csunya ház volt, az utca szintjéről mélyen benyult és gonosz célzattal két külön részre volt választva. Az egyik részen — a lépcsőházból — tág, világos szobákkal, lépcsős márványkádás fürdőszobával a nagy lakások nyíltak és ez a rész egy üvegajtóval volt szigoruan elkülönítve. Az üvegajtón túl voltak az udvari lakások, a kis lakók laktak ott, akikről nálunk úgy beszéltek, hogy én sokáig nem tudtam, kik lehetnek azok.

Hét éves voltam akkor és ha későn jöttem haza az öreg dadával, sokszor féltem a sötét lépcsőházban, hogy jön egy kis lakó. De nem jártak erre, a meredek hátsó lépcsővel meg voltak elégedve, talán mert az nem volt üveges ajtóval elválasztva tőlük.

Nagyon sok gyerek játszott a csunya házban, de mind az üvegajtó mögött, gyakran néztem furcsa játékaikat és úgy messziről ismertem őket. Különben is tudtam mindenről, ami a házban történt. Az öreg dada mindig erről beszélt a szobalánynyal, ha az anyám színes selymekben és fekete ruhában az apám, esténként elmentek.

Igy tudtam, hogy a pupos szabó leánya kocsin jár haza és vörös angyalnak csufolják a gyerekek, mert vörös selyem alsószoknya van rajta, semmi egyéb, úgy áll az ablaknál és fészülködik. Tudtam, hogy a házmester fiát,

aki most szent képeket fest, kórházba vitték. Tudtam, hogy a nagy fehér macskának, Czicznek öt kölyke született, de mind a vízbe ölték és azt is tudtam, hogy az első emeleti nagy lakás szobalányát elhagyta a kedvese.

Legjobban a nagy fehér macska izgatott, lestem: sir-e a kölykei után? De nem sirí.

Mindezeket tud azonban a nagy ház egyik furcsa lakója érdekelt igazán. Mellettünk laktott egyetlen kis szobában, reggel korán már ablakot nyitott és odabent nála ilyenkor is rend volt. Így nyáron a virágait öntözte meg, aztán ölébe engedett kezekkel ült az ablaknál egy régi karosszékben. Senki sem tudta hogyan, miből él, ült az ablaknál és nézett kifelé, nézte, hogy játszanak a gyerekek. Néha egyet-egyet odahívott és mesélni kezdett. Sohasem hallottam a meséit, mégis tudtam, hogy nagyon szépek lehetnek, mert lassankint odagyűlt a sok lármás gyerek és csendben hallgatták mind Renée kisasszonyt.

Egy délután, mikor újra magamra maradtam, álltam kint az ajtónál megint. Fájt a szívem nagyon. A majmos ember csöngetett lent és piros sipkáját mókásan emelte meg a fura, kis állat. Innen alig láttam valamit és örültem irigyen, mikor végre elment. Most majmosdit fognak játszani — gondoltam — és vártam, hogy feljöjjenek a gyerekek. De ezen a délután egészen váratlan dolog történt.

Jöttek vissza az udvarról, talán tizen is, valami kis széklet fogtak körül és egy bögrében kavargattak valamit. Rossz szivarzipkák is előkerültek és azt sem tudtam még, miféle já-

ték lehet ez, máris színes, könnyű, nagy gömbök szálltak a nyári napozónben, himbálódva, lassan szálltak és el-el tüntek hirtelen. Lucskos, piszkos lesz a ruhájuk, de nem bánják, — és szomoruan jutott eszembe — hogy ezt nekem úgy sem szabad játszanom. Rám vigyáznak, — gondoltam — talán mert nekem sok ruhám van és nekik csak egy.

A szívem mégis hangosan, nagyot dobant. Szappan-buborék! Milyen gyönyörű játékok és hogy nevetnek, ha elpukkad egy golyó.

Nem bírtam tovább! Senki sem törődött velem. Kinyitottam az üvegajtót és kimentem a soha nem látott helyre, a kis lakók közé.

Renée kisasszony az ablaknál ült most is és meglátott engem azonnal:

— Mért nem jössz közelebb, kis lányom? — szólt oda.

Végtelenül kedves hangja volt, de én fölszegtem fürtös kis fejem:

— Miért tetszik tegezní engem?

— A kisasszony mosolygott.

— Mert szeretlek, fiam! És azért hivlak ide.

Ez a felelet meglepett. Elpirultam. Apát ezentul tegeznem kell — jutott eszembe és most már közelebb mentem. Az üvegajtó, akkor először, becsukódott mögöttem.

— Akarsz velük játszani? — kérdezte a kisasszony.

— Nem, — mondtam ijedten — csak nézem őket! Kérem, kisasszony, meséljen.

— Meséljek? — mosolygott egyre a kisasszony. — Miről meséljek?

sal kötelezetteknek a vidéki párthívek arra, hogy választáskor a centrum által támogatott függetlenségi kandidátusra szavazzanak.

Különösen fontos ez a szervezés, és az általános választások idején. Még nem egészen teljes két esztendője van erre a függetlenségi pártnak. Ezt az időt nem szabad tétlenül töltenie a függetlenségi pártnak. A tért egyszerűen átengedni a munkapártnak, mely igenis végez adminisztratív és bürokratikus munkát, azt jelentené, hogy teljesen megfedkeznek ez esetben arról, amivel saját magának tartozik.

Ezidőszent nincs sürgősebb és fontosabb tennivalója a függetlenségi pártnak. Minden erő a szervezésben rejlik és abban, hogy mennyi energiával, mennyi értelemmel, mily kitartással és szorgalommal végzi a létesítendő pártiroda ezt a szervezést. Ne hagyjuk magukra a párthíveket a vidéken. Ne feledkezzék meg a párt arról, hogy ereje az ország függetlenségi közvéleményében gyökerezik és minden jövőbeli akciójának sikere, minden törekvésének eredménye onnan sarjadzik ki. S annál intenzívebben kell megkezdeni és folytatni a szervezés munkáját, mert a függetlenségi párt csak morális fundamentumra támaszkodhatik. A munkapárt vesztegethet tetszése szerint; terrorizálhat a hatalom eszközeivel. Amíg a függetlenségi párt eleven kontaktust tart fenn mindazokkal az országban, akik készek követni és szolgálni a függetlenségi ideálokat, a győzelemre mindig kilátása lehet.

Budapest, július 15.

Gróf Berchtold a királynál. Gróf Berchtold Lipót külügyminiszter gróf Hoyos Sándor követségi tanácsos kíséretében holnap reggel 7 órakor Ischlbe érkezik, ahol a „Hotel Elisabeth“-ben fog lakni. Délelőtt 11 órakor a külügyminiszter külön kihallgatáson jelenik meg a királynál és a *külggyi helyzetről fog jelentést tenni.*

— A kék szakállról, — mondtam habozás nélkül — mert azt a mesét nagyon szeretem. A kisasszony elmosolyodott.
— Hiszen azt a mesét már ismered.
Büszkén felélttem:
— Én minden mesét ismerek!
— Az nem lehet, gyermekem! Minden nap sok-sok új mese születik és nincs olyan ember, aki mind ismerje őket.

Én nevettem. Tudtam bizonyosan, hogy az nem igaz! A mesék régen le vannak írva egy nagy könyvbe, amit még anya kapott kis lány korában és az öreg dada, aki nem is tud olvasni, az is mind meséli őket, még szebben, mint a könyv.

Gonoszkodva nevettem. És hogy megakadt a szemem a teás készleten az asztalon, hangosan mondtam: akkor hát a teás csészéről beszéljen.

Ezt meghallották a gyerekek is. Ott hagyták a szappanos vizet; meg is unták már nagyon, csak egy kis fiu maradt ott. Fújta egymás után sokszinű golyóit, de ő is odakiáltott biztatón:

— Azért hallom!

És így aztán Renée kisasszony elkezdte a mesét:

— A teás csésze büszke, öreg teremés volt nagyon. Roppant előkelő családból származott és a czimerét olyan nagyon féltette, hogy a háta elégetve viselte magán. Várjatok gyerekek, majd megmutatom, — a kisasszony akkor felkelt a nagy karosszékéből és odahozta a csészét — kettős kalapács volt az alján, emlékszem, milyen elbámulva néztem. Egészen furcsán hatott eszmélő, kis gyerek agyamra, hogy

Bilinski Ischlben. Ischlből jelentik: Lovag Bilinski Leon közös pénzügyminiszter és neje ma este nyári tartózkodásra ideérkeztek. A miniszter szeptember közepéig marad itt és innen intézi a miniszterium ügyeit.

Főispánváltás Nagyküküllőmegyében. Segesvárról jelentik: A közeli napokban főispánváltás fog beállni Nagyküküllő vármegyében is. A megye régi főispánja: *Somogyi István* nyugalombá vonul. Az új főispánnak báró *Bornemissa János* kisküküllőmegyei árvaszéki elnököt fogja ki nevezni a kormány.

Gerő ellen az eljárást megszüntetik. A bécsi *Zeitung* jelentik *Budapestről*: Itteni politikai körökben általánosságban azt beszélik, hogy Gerő Vilmos, a parlamenti őrség századosának az ügyét, aki, amint ismeretes, *Héderváry Lehel* függetlenségi képviselőt karddal inzultálta, egyáltalán nem viszik a katonai törvényszék elé, mivel a honvédfőparancsnokság — állítólag legfelső parancsra — az eljárást egyszerűen megszünteti. Hogy ezekből a híresztelésekből mi igaz, ezidőig nem lehetett megállapítani.

Windischgraetz Alfréd herceg lemondása. Bécsből jelentik: *Windischgraetz* Alfréd herceg elhatározta, hogy lemond az urakháza elnökségéről. Mióta a herceg fia Rómában öngyilkosságot követett el, azóta az urakháza elnöke visszavonult a zajos közélettől és ösznél tovább nem akarja megtartani állását. *Windischgraetz herceg* 1897. óta az osztrák urakháza elnöke.

A berettyóújfalui jelelt. A Politikai Híradó jelenti: *Buzs Barna*, akit az egyesült függetlenségi és 48-as párt az Ertsey Péter lemondásával megüresedett választókerület képviselőjelöltjévé jelölt, nem vállalta a jelöltséget. A kerület függetlenségi pártja *Elek Gusztáv* elnöklésével tartott értekezleten tegnap *Balogh Tihamér* biharmegyei nagybirtokost, az ottani függetlenségi párt tekintélyes vezérének jelölte, akinek jelöltségéhez az egyesült függetlenségi és 48-as párt központja készséggel hozzájárult.

Kanonoki installáció. Folyó hó 15-én délelőtt volt az esztergomi bazilikában *Dedek Crescens* Lajos praelátus-kanonok ünnepélyes installációja. A beiktatást *Rainer* Lajos fölszentelt püspök érseki helynök végezte *Rozsivák István* és *Klinda Teofil* praelátus-kanonokok, mint tanúk, továbbá az egész káptalan jelenlétében. A beiktatás után *Rainer* Lajos püspök díszbédet adott az új kanonok tiszteletére, akit számosan üdvözöltek. évi buzgó és hű munkálkodásáért.

most meg is látom, amiről a mese szól. Azóta hányszor, különös meséknél, amiket átélni jó lenne, eszembe jut a magányos, szomorú Renée kisasszony, — de ő folytatta a mesét:

— Hatan voltak régen testvérek, egyforma hágyadt, de sokszinű ruhát viseltek, szerettek egymást, de haj! lassankint el kellett válniok.

Az egyiket egy ilyen kis fekete haju lány ejtette el — mint te vagy, fiam — és kacagott édesen, mikor szétesni látta. A másodiktól egy haldokló ivott, azt a tűzbe dobtam, mert fáj a szivem nagyon, hogyha láttam. Volt köztük egy, akinek a szive megrepedt, mikor szép szeretője, az arany tea forrón megölelte. Így fogytak lassan ok és a régi fajtából ma már csak ez az egy maradt. Mellette két oldalt a tálcán — néztek csak — új csészek állnak, egyszerű fehér ruhában, derekukon keskeny arany övvel, vigan csördülnek össze és az öreg csészével keveset törődnek. Egyszer éjjel bizony ki is csufolták szegényt, akkor félre húzódott tőlük, de neki ütődött az asztalnak és megrepedt. Azóta rekedt a hangja, nagyon ritkán beszél, akkor is keveset, halkan és nagyon vigyáz magára. — Az ősi faj kihalt, ha meghalok — meséli néha csendesen, félre vonul és semmit sem csinál.

— És a többi csésze ezt engedi? — kérdezte hirtelen a kis fiu, aki még egyre fújta a szappan buborékait.

— Igen, fiam, mert a régi csészének gyönyörű, sápadt színei vannak. Nézd csak! Egy pásztorlány alszik az oldalán és egy fiu pille után szalad. Ugy-e szép? Sok értelme bizony nincs ilyen czifrán járni és nem csinálni sem-

Készül a közmunkügyi miniszterium. Szeptember 1-én új állami hivatal kezd meg működését, amely minden valóságosság szerint alapja lesz egy új szakminiszteriumnak. Az állam magasepítési hivatalról van szó, amelyről maga a félhivatalos jelentés mondja, hogy a közel jövőben *közmunkaügyi miniszteriummá alakulhat át.*

A munkapárti rezsim megszületése óta Tiszáék állandóan foglalkoznak két új miniszterium szervezésének gondolatával. Az egyik a *közmunkaügyi*, a másik a *közlekedésügyi miniszterium volna.* A terv ugyiltszik annyira előrehaladott stádiumban van, hogy a magasepítési hivatal felállításával kapcsolatban most már a kereskedelmi miniszterium kettéosztása hova-tovább meg fog történni.

A huszti mandátum. Husztról jelentik: A huszti munkapárt mai értekezletén dr. *Illés József*, az igazságügyminiszteriumba beosztott táblalabirót a huszti kerület képviselőjének jelölte. Illés vasárnap tartja meg programbeszédét.

Egyházmegyei közgyűlés. A tátraaljai ágostai hitvallású evangélikus egyházmegye ma tartotta évi közgyűlését Kakaslomniczon, dr. *Lers Kornél* egyházmegyei felügyelő és *Székely Gyula* főesperes elnöklésével. *Székely Gyula* főesperes előterjesztette évi jelentését, amelyben beszámolt a múlt közigazgatási év eseményeiről és a jelentés végén bejelentette, hogy főesperesi lisztjéről lmond. Az egyházmegye nevében *Lers Kornél* egyházmegyei felügyelő köszönetet mondott a főesperesnek sok

A székesfehérvári legelőügy. Székesfehérvár gazdasági szakosztálya dr. *Saára Gyula* polgármester elnöklésével ülést tartott, melynek egyetlen tárgya a régóta vajudó *legelőkérdés rendezése* volt. A szakosztály földművelő tagjai valamennyien megjelentek az ülésen, hogy a gazdaközönség nevében tiltakozásukat fejezzék ki a legelőbőr fölemelése ellen. A szenedelmes vita folyamán a szakosztálynak egyik földművelő tagja párhuzamot vont a legelő és a kultúra között. Az előadó ugyanis ismertette *Parkasdy* Dezső bizottsági tag tervezetét, amely a félmillió értékű legelőnek már igen csekély, alig háromnegyed százaléknyi jövedelmezőségét kívánja fokozni. Ennek módját pedig abban találja, hogy a fűbért föl kell emelni. Ez pedig a tehéntartó gazdáknak nem tetszik s a szakosztály tegnapi ülésén a gazdatársadalom egyik hangadó tagja a következőképpen jelentette be tiltakozását:

— Ha a mi teheneink legeltetésének díját föl emelik, akkor mi semmi szín alatt sem szavazunk meg városi pénzt színházra, múzeumra, vízvezetékre, járdákra és senkiféle kulturintézmény támogatására, mert az ilyesmikhez nekünk semmi közünk, annak mi hasznát nem látjuk. Végül a szakosztály *Polczér Péter* és dr. *Csöppentzky Mihály* indítványára elhatározta, hogy *bizottságot küld ki* a legelőkérdés tanulmányozására.

mit, de azért az új csészeknek is tetszik, bár nem akarják bevallani!

Egyszer megkérdezte tőlük az öreg csésze:

— Minek örültök? Miért lármáztok olyan nagyon?

— És a leglármásabb felelt:

— Mert hasznosak vagyunk és dolgozunk.

— De nincs czimeretek, azt sem tudjátok, milyen gyárban születtetek.

A csészek nagyot nevettek:

— Mi mind egy gyárban születtünk, mind testvérek vagyunk és czimer nélkül is megismerjük egymást.

— Ugyan miről?

— Arról, hogy hasznosak vagyunk. Nem félünk tőle, hogy kihal a családunk, mert ha egyikünk meghal, akármelyik a helyére állhat. Pótolni tudjuk egymást, mert egyik vagyunk.

— Ha én meghalok, — mondta a régi csésze — senki sem pótolhat.

— Nincs is rá szükség, — csörömpöltek össze-vissza a többiek — miután úgy sem látja senki a hasznodat!

Az öreg csésze nem felelt, de elhatározta, hogy megmutatja, mit tud. Lássá meg mindenki, hogy rágalmazták.

A kisasszony most felemelte a csészét az öléből:

— Látjátok, gyerekek, hiába volt benne jóakarat. Nem volt munkára teremtve és tétlenül már nem lehet élni.

— Mi történt vele? — kérdeztük többen is.

— Meghalt. Akkor délután ő fogta fel a

Még egy képviselőház tak s máris alakulni a parszámításba vesztatérését? Ne Pál, a képviselő indított a békézt a verziót is, hogy ő a koncessziót a nyilatkozat többség válasza a pártok fölötten lehetőt elzet visszaidézlenzék hozzáfette, hogy mőtörvényalkotátat nem engedéseget mutatolása esetén.

Azóta, hópok leközlőte ez idő alatt fokozta a töb gulatát. Az ölnök egy bec

a közös nek tartja palota-örseását s kiv amely teljemenyt a hatóságától hogy ez a megalósít a hadvezetlament ren

Ha ehez kapártnak sz Issekutz Győ

forró teát, h meg is volt rsetesett. M halott már, kis lányom!

— Szom

— Oh,

mese. Látod,

pek és egyik

Ott, a közép

— Nem

— De h

Egy kis

— Az é

munkás!

Ez még

a mesét, de

nagyszerűen

— Csac

volt!

Ma ott

var közepén

macska és s

teken.

— Itt

kérdeztem a

A ház

— Meg

éve is!

Meghalt

gyerekeinek

azért és én

ide egy perc

tudom már,

Az őszi munkaprogramm

— Normális viszonyok felé —

Beöthy Pál és a függetlenségi párt

— Sajtó tudósítónktól. —

Budapest, július 15.

Még egy hónapja sincs, hogy a munkapárti képviselőház kapui negyedfél hónapra bezárultak s máris so kszó esik arról, miképen fog alakulni a parlament őszi programja, lehet-e számitásba venni a normális viszonyok visszatérését? Nemrégiben híre járt, hogy Beöthy Pál, a képviselőház elnöke bizalmas akciózt indított a béke helyreállítása érdekében, de ezt a verziót Beöthy megzafolta, valamint azt is, hogy ő a megegyezés érdekében egy és más koncessziót ígért volna. Hozzáfűzte azonban a nyilatkozatához azt, hogy noha tisztára a többség választotta őt meg, mégis mint elnök a pártok fölött állónak érzi magát s kész minden lehetőséget elkövetni a rendes parlamenti helyzet visszaidézése céljából, ha ez ügyben az ellenzék hozzáfordul. Később még azt is kijelentette, hogy melyek azok a házhatározatok és törvényalkotások, amikhez nyulni a kormányzat nem enged, de viszont bizonyos előzékenységet mutatott más irányu megoldás proponálása esetén.

Azóta, hogy ezt a Beöthy-intervjút a lapok leközlötték, nemcsak kis idő telt el, de ez idő alatt történt is valami, ami lényegesen fokozta a többség vezetőinek békülékeny hangulatát. Az történt ugyanis, hogy a miniszterelnök egy bécsi értesítést kapott, amely szerint:

a közös külügyminiszterium lehetetlennek tartja — a Gerő-affér után — a palota-őrség katonai szervezetének fentartását s kívánja az őrség oly reformját, amely teljesen függetlenítene ezt az intézményt a hadseregtől s ennek jegyelmű főhatóságától, valamint kívánja azt is, hogy ez a változás az őszi ülészekon megvalósíttassék, mert a hadvezetés nem akarja tovább a parlament rendelkezésére bocsátani.

Ha ehhez még hozzávesszük, hogy a munkapártnak számos és tekintélyes tagja, mint Issekutz Győző, Hegedűs Lóránt, Szűllő Géza,

forró teát, hogy lássák, tud ő még dolgozni, de meg is volt már repedve és tul vékony is volt; szentesett. Megragasztottam ugyan, de mégis halott már, pedig szép kis csésze volt, ugye kis lányom!

— Szomorú mese! — mondtam én.

— Oh, nem fiam! Nem volt ez szomorú mese. Látod, az új csészek nagyon örültek ennek és egyik nyomban el is foglalta a helyét. Ott, a középső, látod?

— Nem szép csésze! — véltem.

— De hasznos, fiam! Igen jó munkás!

Egy kis fiu vigan közbekialtott:

— Az én apám is munkás, igen jó munkás!

Ez még nagyon kis fiu volt, nem értette a mesét, de a többiek hangosan nevettek, én is nagyszerűen mulattam és velük kiabáltam: — Csacsi! Csacsi! — Pompás délután volt!

Ma ott jártam újra a régi házban. Az udvar közepén ott nyújtzkodott Czicz, a fehér macska és sok-sok gyerek ugrált az emeleteken.

— Itt lakik még Renée kisasszony? — kérdeztem a házmestert.

A házmester legyintett:

— Meghalt az, kérem, már van talán egy éve is!

Meghalt. Azóta a csunya, keskeny ház gyerekeinek senki sem mesél. De boldogak azért és én csak a magam kedvéért hívtam ide egy perczre Renée kisasszonyt, mert most tudom már, hogy nagyon szerettem.

Hentz Károly és mások, határozatlan helytelenítették a palotaőrség fegyverhasználatát, — könnyen érthetővé válik, hogy itt alkalmas tér nyílik az alkudozásra. A kormány a kényszerű visszavonulást nem akarja bevallani, hanem úgy szeretné feltüntetni a palotaőrség polgári átszervezését, mint a békének hozott áldozatot. A házelnök tehát megkapta a módot s alapot arra, ha sikerül egyezkednie az ellenzékkel, hogy a normális tárgyalások felvétele fejében megigérhesse a parlamenti őrség átreformálását.

Határozott értesülésünk van arról, hogy Beöthy Pál a legutóbbi napokban felkereste az egyesült függetlenségi párt két igen komoly befolyásos tagját s nekik a következő nagyjelentőségű közlést tette:

ő a maga részéről, mint a képviselőház elnöke kész az ellenzékkel a normális parlamenti viszonyok érdekében formális tanácskozásba bocsátkozni, ha erre felkérlik s az országgyűlési bojkott megszüntetése esetén hajlandó belemenni egyrészt a palotaőrség katonai jellegének és szervezetének kiküszöbölésébe, másrészt abba, hogy a hárszabályok pártközi bizottság útján revízió alá vétesse, — egyéb vitás kérdések elintézését azonban nem vállalja, mert azok már a miniszterelnök hatáskörébe tartoznak, de a közvetítéstől nem idegenkedik.

A házelnök e közlés megtétele után megkérte a két függetlenségi politikust, hogy már most puhatólazzanak a függetlenségi párt vezetősége és tagjai körében, vajjon a jelzett alapon a béke-akció megindulhat-e s hogy tapasztalataikat vele tudassák. A két függetlenségi képviselő nem tért ki Beöthy kérelme elől s most az ellenzéken mulik, elfogadja-e ezt a felhívást keringőre? Természetesen a döntés egy-kettőre nem lesz meg, mert az ilyen elhatározás hosszú, érett megfontolást igényel.

Budapest, július 15.

A tanfelügyelő utiköltségei. Veszprém vármegye agilis tanfelügyelője, dr. Vértessy Gyula, az ismert nevű író, mint Veszprémből írják, a legutóbbi vármegyei közigazgatási bizottsági ülésen szomorú jelentést tett. Azt jelentette, hogy a tanfelügyelőség ez évi egész utiátalánya nemcsak kimerült, ugy, hogy májustól kezdve be kellett szüntetni az iskoláztatásokat és hogy a tanfelügyelőség sem azóta nem vehetett részt, sem azután nem fog résztvehetni semmiféle, bármilyen szükséges iskolai vagy kulturális kiszálláson. Eddig ő a magából 711 koronánál többet, segédtanfelügyelője szintén majd 100 koronát költött a magából az utazásokra, amely jogos és igazolt tulkiadásai megtérítését fedezet hiányában, megtagadták. Szóval az ugy is rosszul dotált tanfelügyelő még utazon önköltségen is! Vértessy havi jelentésében igen nyomatékosan hozta a bizottság tudomására, hogy jövőre, mihelyt utiátalánya kimerül, azonnal meg fogja szüntetni a látogatásokat. A bizottság megdöbbenéssel hallgatta Vértessy jelentését és egyhangulag elhatározta, hogy a miniszteriumhoz felír az iránt, hogy a lelkes és buzgó tanfelügyelőség munkáját legalább azzal honorálja, hogy az utazási költségeit térítse meg.

Lelkészbülbium. Körmöcbányáról jelentik: A barsi ágostai hitvallású evangélikus kerületi egyházmegye ma tartotta Körmöcbányán közgyűlését, melynek keretében Raub Károly barsi főesperes, királyi tanácsos, a Ferencz József-rend lovagjának ötven éves lelkeszülbiumát is megültek. A közgyűlésen Kosztolányi Sándor egyházmegyei kerületi felügyelő elnökölt és dr. Baltik Frigyes püspök is részt vett. Kosztolányi István egyházkerületi jegyző üdvözölte a jubiláns Raub Károlyt és szép emléktárgyat nyújtott át. Szmethanovits polgármestere város közönsége, Balti Frigyes püspök a dunáninneni egyházkerület nevében üdvözölte a jubilánst, akit ezután még számosan üdvözöltek. Raub Károly az üdvözléseket meghatottan köszönte meg. A közgyűlést társasbéd követte, amelyen számos felkösztöbntöben éltették a jubilánst. Holnap délelött lesz a város diszközgyűlése, melynek egyetlen tárgya a jubiláns lelkeszülbiumának méltatása.

Conrad és Berchtold bukása

— Tisza lesz az új kancellár? —

A horvát válság megoldás útján

— Hírek a politika világából. —

Budapest, július 15.

A balkáni véres események hatása alatt, amelyek a monarchiának annyi diplomáciai kudarcot eredményeztek, Bécsben ismét recessog-ropog minden. Az egész világsajtó tele van azzal a hírral, hogy gróf Berchtold Lipót közös külügyminiszter hamarosan távozik, de szárnyrakelt az az ellenőrizetlen verzió is, hogy báró Hötendorfi Conrad Ferencz vezérkari főnök is lemond, aki a Szandzsákba való bevonulást ajánlotta s ezt a javaslatát a döntő helyen elvetették. Igaz-e, nem-e, majd kiderül. Mindenesetre érdekes, hogy a kancellár utódaít máris tippelik s a legérdekesebb az, hogy egy budapesti hirlap, amelyikről ismeretes, hogy közel áll a kormányhoz, gróf Tisza István kancellársága mellett csinál hangulatot, mint amit Németországból sürgetnek. Egyben azonban megnyugtatta laptársunk az aggódó Európát, hogy Tisza előbb Magyarországot fogja ránczba szedni és csak azután kerül majd sor a disszonáns európai koncertre s a féktelenkedő Balkánra. Reszkess rücskös Európa! — jön Tisza Pavlikkal és Gerővel s lesz olyan rend, hogy csoda!

Kormánypárti forrásból közlik, hogy a király hozzájárult gróf Pejacsevich Tivadar-nak horvát miniszterré való kinevezéséhez, ami a jövő héten meg fog történni. De ezenkívül Horvátország kormányzásában is hamarosan változás lesz. Dr. Cuvaj Ede Szlavko királyi biztos és horvát bán távozik állásából s a fölmentésről szóló királyi kéziratot a hivatalos ujság egyik legközelebbi száma fogja közzölni. Az uralkodó azonban újra királyi biztost nevez ki Horvátország kormányzásának élére a béketárgyalások tartására és pedig valamelyik horvát politikus személyében. Gróf Tisza István miniszterelnök az új horvát miniszter és az új királyi biztos segédletével augusztus elején, amikor lerándul Zágrábban, indítja meg a konferenciákat, amelyek ezuttal talán meg fogják hozni a kibontakozást.

Mai hireink itt következnek:

A miniszterelnök Bécsben

Bécsből táviratozzák: Tisza István miniszterelnök nevével és dr. Latinovits Endre titkárral ma reggel Ischlből Bécsbe érkezett, ahonnan még a mai nap folyamán tovább utazott Budapestre.

Tisza tegnapi ischli kihallgatásával kapcsolatban egész bizonyossággal közlik, hogy gróf Pejacsevics Tivadar-nak horvát miniszterré való kinevezése legközelebb megtörténik. A miniszter július 23. és 25. között fogja Ischlben az esküt letenni. Gróf Tisza István egy héten belül újra megjelenik Ischlben.

Egy nagyvangu jól értesült katonai személység a „Neues Wiener Tagblatt“ ischli levelezőjének azt mondotta, hogy Krobotin hadügyminiszter és Tisza miniszterelnök szombati beszélgetésén a Landwehr honvédelvossága szaporításának régen aktuális kérdését is tárgyalták. Ezért valószínű helyes az a föltevés, hogy a miniszterelnök tegnapi kihallgatásán a közös költségvetés tulterhelésének kérdése is szóba került.

A N. W. Tagblatt ma a miniszterelnök audienciájával kapcsolatban még a következőket írja: „Kétségtelen, hogy az audiencián nemzetközi természetű kérdések is szóba kerültek. Ezzel kapcsolatban tudósítónk a legmegbízhatóbb információk alapján közölheti, hogy gróf Tisza István a

monarchia külpolitikájának minden részletére vonatkozólag gróf Berchtolddal teljesen összehangban van és gróf Berchtoldnak a válság minden fázisában tanúsított magatartását minden fenntartás nélkül helyesli.

Bécsből jelentik: A miniszterelnök a délelőtti folyamán tanácskozott néhány személyiséggel, köztük báró Burián István őfelsége személye körüli miniszterrel. Délután a miniszterelnök többrendbeli látogatást tett s négy óra ötven perccor elutazott.

Mint felhivatalosan jelentik, gróf Tisza István miniszterelnök ma este kilenc órakor nejével és titkára, dr. Latinovits Endre kíséretében visszaérkezett Budapestre.

Aktuális a létszámemelés

Bécsből jelentik: A létszámemelés kérdése megint időszerűvé vált. A hadvezetőség, nem mint eddig tervezve volt, ötvenezer, hanem hatvenezer fővel kívánja emelni az eddigi ujonczkontingenst. Ezt a többletet állítólag a külpolitikai helyzettel okolják meg. A hatvan-ezeres létszámemelésből 30.000 a közös hadsereg, 3000 Bosznia-Hercegovinára, 15.000 az osztrák Landwehrrre és 12.000 a magyar honvédségre esik. A létszámemelés után a közös hadsereg és a két honvédség évi ujonczjuttaléka az eddigi 220.263 ember helyett 280.000 lesz. A hadvezetőség kéréséhez a kormányok még hivatalosan nem járultak hozzá, főképpen pénzügyi nehézségek miatt. Gróf Tisza István miniszterelnök Ischlből visszatérőben most Bécsben időzött és valószínűleg ez ügyben is tárgyalt a bécsi illetékes körökkel. Legközelebb közös miniszteri tanácskozás lesz ebben a kérdésben.

A vezérkari főnök lemond?

Berlinből jelentik: A *Morgenpost* és a *Lokalanziger* mai száma bécsi távirat alapján közlik, hogy báró Hötendorff-Conrad Ferenc vezérkari főnök lemondott állásáról. Megjegyzik az idézett lap és hivatalos értesítésre vonatkozik, hogy az osztrák-magyar hadsereg vezérkari főnöke ellentétbe jutott a hadvezetőség több tényezőjével, azt kívánta ugyanis, hogy Ausztria-Magyarország szállja meg a novibazári szandzsákokat, mert nézete szerint csak így állítható helyre az egyensúly a Balkánon és mivel ezt a véleményét nem osztották, kénytelen otthagyni állását.

Bécsből jelentik: A vezérkar főnökének lemondásáról szóló hír nagy feltűnést kelt. Katonai helyeken minden felvilágosítást megtagadnak és azt mondják, hogy a dolog politikai természeténél fogva a külügyminisztériumhoz tartozik, viszont itt tudni sem akarnak a hírről s azt mondják, hogy báró Hötendorff-Conrad vezérkari főnök most szabadságon van és míg meg nem érkezik, addig szándékairól sem adhat felvilágosítást.

A bécsi *Militairische Rundschau* czáfolata ellenére is felső katonai körökben határozottan állítják, hogy báró Conrad lemondása minden esetre lehetséges. A vezérkar főnöke fáradt, idegei kimerültek s már régebben szándéka volt, hogy őszszel eltávozik a vezérkar éléről. Nincs kizárva, hogy már most benyújtotta lemondását, amelyről a király még nem döntött.

Orosz és német vélemény Berchtoldról

A bécsi „Zeit” szentpétervári tudósítója beszélgetést folytatott egy előkelő orosz diplomatával az osztrák-magyar—oros viszonyról. Az orosz diplomata ezt a külpolitikánk vezetőjére nem éppen hízelgő kijelentést tette:

— Gróf Berchtold politikájáról csak egy véleményünk lehet: az nem egyéb, mint egy olyan *mükedvelőnek a játéka*, aki belső nyugtalanságában ide-oda kapkod. Azt kell hinni, hogy Ausztriában nem kell egyéb a magas vezető állások elnyeréséhez, mint, hogy az illető grandseigneur legyen. Gróf Berchtold a monarchiát anyagilag tönkretette, feldulta a Romániával rég fenntartott jó viszonyt és nem értett hozzá, hogyan nyerje meg jó szomszédul Szerbiát. És mind ennek tetejébe elkövette azt a nagy hibát, hogy kihívta Oroszország legélesebb bizalmatlanságát.

Drezdából jelentik: A *Wiesbadener Zeitung*ban tegnap interview jelent meg egy német herceggel,

aki nagyon élesen nyilatkozott az osztrák-magyar monarchia külpolitikájának vezetése ellen. A herceg nem volt megnevezve. Most tudódott ki, hogy Miksa szász hercegről, a szász király fiúvéréről van szó.

Az új kereskedelmi miniszter

A hivatalos lap mai száma három királyi kéziratot közöl a kereskedelmi miniszterváltásról. Egyik kézirat gróf Tisza István miniszterelnökhöz van intézve, amelyben a király elfogadja a lemondásra, illetőleg kinevezésre vonatkozó előterjesztését. A másik kettő a lemondott, illetőleg kinevezett minisztereknek szól. A Béothy Lászlóhoz intézett kézirat tartalmazza a távozó miniszternek az I. osztályú vaskoronarenddel való kitüntetését is, amit „hű és buzgó szolgálatai elismerésül” kapott.

Bécsből jelentik: Báró Harkányi János, az új kereskedelemügyi miniszter ma reggel Ischlből Bécsbe érkezett. A kereskedelmi miniszter a magyar palotában szállt meg. A délelőtti folyamán bemutatkozó látogatásokat tett a közös minisztereknél, az osztrák kabinet tagjainál, a Bécsben időző udvari méltóságoknál. Így látogatást tett gróf Stürgkh miniszterelnöknél, továbbá Schuster, Forster és Trnka, valamint gróf Berchtold és Krobotin minisztereknél. A kereskedelmi miniszter gróf Stürgkh miniszterelnökkel és gróf Berchtold külügyminiszterrel folytatott tanácskozásain kereskedelmi politikai kérdések is szóba jöttek. Báró Harkányi kereskedelemügyi miniszter a mai nap folyamán visszautazott Budapestre, hogy átvegye hivatalát.

A kereskedelemügyi minisztériumban most másról sem beszélnek, mint a várható személyváltásokról. Kálmán Gusztáv politikai államtitkár visszalépését egészen biztosra veszik. Kálmán utóda, mint jó forrásból közlik Heqveshalmi Lajos, a magyar államparasutak elnök-helyettese lesz. Ugyancsak lemond Stettina József adminisztratív államtitkár is és nyugdíjaztatja magát. Hír szerint Stetina helyére dr. Lers Vilmos címzetes államtitkár kerül.

Tanácskozás Andrásynál

Bernáth István és Buday Barna, volt alkotmánypárti képviselők meghívást kaptak gróf Andrassy Gyulától Tiszadobra, hogy az új pártalakulásról tanácskozzanak.

A Lukács—Désy-pör

A nagy pör aktái jelenleg a főügyészségen vannak, ahol tanulmányozzák az iratokat, mivel az ügyészség a felmentő ítélet ellen felebbezést jelentett be. A főügyészségről a táblához kerül az ügy a felebbezés letárgyalására.

Ezzel a hivatalos eljárással kapcsolatban érdekes hírről adunk számot. E szerint Lukács László azért járt a Táblán a minap, hogy az ügye letárgyalását megsürgesse. Ennek a sürgető kívánságnak teljesítése pedig jelenleg azt jelentené, hogy nem az a tanács tárgyalná a pört, amely már foglalkozott egyszer vele, azon egyszerű oknál fogva, mert Ráth Zsigmond tanácselnök augusztus 2-ig szabadságon van. Ez az ujonnan delegált tanács azután formai okokból megsemmisítené a törvényszék ítéletét s a volt miniszterelnök ezzel megelégedve, nem venné fel újra a pört.

Vázsonyi Vilmos, Désy Zoltán védője, a következőképpen nyilatkozott a kérdésről:

— Én is hallottam ezekről a hírekről, de hihetetlennek látszanak előttem. Ha igaz lenne a hír, olyan átlátszóan ostoba és vakmerő kísérletről lenne szó, hogy nem hiszem, hogy akadjon olyan elnök, vagy helyettes elnök, aki ilyen aljas manővernek odaadja magát.

A fiumei fölfordulás

Fiuméből jelentik: Wickenburg István gróf kormányzó, akit a belügyminiszter tudvalevőleg kivételes hatalommal ruházott föl, átvette már Fiume közigazgatásának vezetését és tegnap már fogadta Dárdi Vazul tanácsvezető jelentését a folyó ügyekről. A város polgáraiból huszonnégy tagú jóléti bizottság alakult olyan czélből, hogy ellenőrizze a kormányzó eselekedeteit, nehogy azok Fiume törvényben biztosított autonómiájával ellentétben legyenek. A bizottságban 8 autonómpárti, 8 lega-autonómabeli és 8 más tag van.

A városi tisztviselők a kormányzónak a városi adminisztráció vezetésére vonatkozó megbízatás ellen felfolyamodással akartak élni a közigazgatási bírósághoz és felszólították Dardi tanácsvezetőt, hogy adja be a felfolyamodást a városi tisztviselők nevében. A tanácsvezető kijelentette, hogy nem hajlandó a felelősséget vállalni és ezért előbb tanácskozni fog a kormányzóval. Wickenburg kijelentette, hogy nem engedheti meg a közigazgatási bírósághoz való felebbezést és ha a tanácsvezető megtenné, elmozdítja őt állásából.

Wickenburg kormányzó különben ma megjelent a városi házában, hogy ott fogadja a városi tisztviselőket. Wickenburg kormányzót Dardi tanácsvezető fogadta és a podesztai szalonjába kísérte, ahol egybegyűlve várakoztak reá a tisztviselők. Wickenburg gróf kormányzó olasz nyelven elmondta, hogy a kormány őt megbízta a városi adminisztráció vezetésével és kifejezést adott ama reményének, hogy munkájában támogatni fogják és nem adnak okot arra, hogy velük szemben felhatalmazás alapján erősebb eszközöket alkalmazzon. A kormányzó ezután minden jelenlétével kezet fogott. Ezután a kormányzó elnöklésével megkezdődött a Delegacionet helyettesítő értekezlet, amelyen a tanácsosok és előadók jelentek meg és letárgyalták azokat az ügyeket, amelyek normális időkben az állandó bizottmány hatáskörébe tartoznak.

Tisza diszpolgárságai

Hódmezővásárhelyről táviratozzák: A hódmezővásárhelyi függetlenségi és 48-as pártához tartozó törvényhatósági bizottsági tagok, lejárván a gróf Tisza István diszpolgárrá való választásáról szóló határozat elleni felebbezés beadásának határideje, ma délben adták be felebbezésüket a tanácsnál. A felebbezést Kun Béla orsz. képviselő és 50 társa írta alá. A tanács a felebbezést még ma elküldi a belügyi kormányznak, amely előreláthatólag hamarosan el fogja utasítani a felebbezést. Dr. Cicatricis Lajos főispán vezetésével csak a felebbezés elintézése után fog egy küldöttség tisztelegni Tiszánál, hogy a diszpolgári oklevelet átnyújtsa számára.

Szatmárról jelentik: Szatmár város polgársága körében nagy a felháborodás azért, hogy a város virilis bizottsági tagjai a tisztviselői karral egyetemben a város diszpolgárává választották gróf Tisza Istvánt. A polgárság, melynek túlnyomó többsége függetlenségi érzelmű, elhatározta, hogy még a nyár folyamán nagyszabású népgyűlést rendez, amelyen állást foglal Tisza kormányzata ellen és bizalmatlanságot szavaz Tiszának. A népgyűlésre meghívják a szövetséget ellenzéki pártokat is.

Bizalomszállítók

Rimaszombatból jelentik: *Gömör-Kishont vármegye* állandó választmánya ma tizenöt szóval három ellenében Farkas Géza cs. és kir. kamarás indítványára elhatározta, hogy gróf Tisza István miniszterelnököt és kormányát lelkesedéssel üdvözli s bizalmáról és támogatásáról biztosítja.

Sepsiszentgyörgyről jelentik: Háromszék vármegye törvényhatósága Szentkereszthy Béla kamarás, főispán elnöklete alatt ma tartott közgyűlésén gróf Mikes Ármín s társainak indítványára, gróf Tisza István miniszterelnöknek, Sándor János belügyminiszternek és a kormányznak 88 szavazattal az ellenzék 41 szavazata ellenében bizalmat szavazott. A tisztviselők a közgyűlést megelőzőleg tartott gyűlésen elhatározták, hogy a szavazástól tartózkodnak.

Verseczről jelentik: Versecz város törvényhatósági bizottsága ma báró Dániel Tibor főispán elnöklésével tartott közgyűlésén bizalmat szavazott a kormányznak.

KÜLFÖLD

A török államadósság. Párisból jelentik: A török államadósság vizsgálatára kiküldött pénzügyi bizottsági bizottság ma folytatta a balkáni államok járuléka dolgában a tárgyalást és a kezes-ségek specializálásának elvét fogadták a tárgyalás alapjául. Az albizottság foglalkozott a német delegáció által felállított kimutatással, amely az utolsó pénzügyi és bevételien alapszik. Foglalkoztak azzal a felállítással is, amelyet a görög delegáció terjesztett be. Az ülés végén harmadik felállítást terjesztettek be, amelynek következtetései alaposan eltérnek az előbbi kettőtől. E felállítást a holnap ülésen fogják tárgyalni.

Szerda
A
S
b
N
A balk
ségü besz
amely ma
államtitká
tündöklő
nagyhatal
kán bonv
letes egy
meri szer
vonja ma
— megdö
megfontol
archiára
volt beszé
lenséggel
repére.
A ha
zelmektol
felül és a
Románia
fenyegeti.
a hadműv
ki nem j
győzelme
szerb és
Egyre ér
és Thrac
Ezekkel
Bulgária,
ből a hó
A gy
sek igény
legkétség
lesz kény
Távi
Megv
Fra
Frankfur
Teg
zet. A
a szerb
zetőség
vonalo
gárok
Bel
a harczt
Küstend
hátrányb
rok nagy
Szó
kelettel a
T
kánál
pontol
továbi
Szó
fővárosb
a cenzu
lakosság
tendő es
tartják.
zen a né
hozak S
hatnák,

A bolgár tragédia

Szófia veszedelemben — Sir Edward Grey a békéért — A szövetségesek követelődznek — Nincs fegyverszünet — A harcias Románia

— Saját tudósítónktól —

Budapest, július 15.

A balkánkrízisben tegnap egy nagyjelentőségű beszéd hangzott el az angol alsóházban, amely ma kiegészítést nyert. Az angol külügyi államtitkár, Sir Edward Grey, Európának ez a tündöklő tehetségű államférfia nyilatkozott a nagy hatalmak szerepéről és feladatairól a Balkán honvodalmaival szemben. A teljes és tökéletes együttműködés szükségét hangoztatta, mert szerinte, ha egyetlen nagy hatalom is kivonja magát a szükségszerű összeműködés alól: — megdől az európai egyensúly! Komoly és megfontolandó kijelentéseket tett a monarchiára is, de nem kevésbé visszhangot keltett beszédének az a része, mely teljes kiméletlenséggel mutatott rá Oroszországra agresszív szerepére.

A harctéren apró és csekély bolgár győzelmektől eltekintve, a szövetségesek vannak felül és a bolgárok helyzetét csak súlyosbítja Románia előnyomulása, mely már Szófiát is fenyegeti. A harctéren egyelőre nem lehet szó a hadműveletek szüneteltetéséről, míg Bulgária ki nem jelenti, hogy le van győzve. A bolgár győzelmekről szóló hírek alaptalanok, mert a szerb és görög seregek előnyben vannak. Egyre érkeznek újabb hírek Délmacedóniából és Thracziából a bolgárok kegyetlenkedéseiről. Ezekkel a kegyetlenségekkel azt fogja elérni Bulgária, hogy a legutóbb elvesztett területekből a hódítók semmit sem fognak visszaadni. A győzelmek természetesen a szövetségesek igényeit messze felfokozták és Bulgária a legkétségbeesettebb helyzetben végtére is engedni lesz kénytelen.

Távíratok a következők:

Megváltozott a harctéri helyzet

Bolgár győzelmek

Frankfurt, július 15. Szófiából jelenti a Frankfurter Zeitung tudósítója:

Tegnap megváltozott a harctéri helyzet. A bolgárok Küstendülnél megtörték a szerbek és görögök túlerőjét. A hadvezetés jelent, hogy a szerbek az egész vonalon visszavonulóban vannak és a bolgárok üldözik az ellenséget.

Belgrád, július 15. Rossz hírek jöttek ma a harctérről. A „Mail Journal” jelenti, hogy Küstendül és Egripalánka körül a szerb sereg hátrányban van. A „Politika” szerint a bolgárok nagy tért hódítottak.

Szófia, július 15. A főhadiszállásról mai kelettel a következőket jelentik:

Tosev tábornok hadosztálya Egripalánkánál nagy sikereket ért el. Olyan stratégiai pontokat kerített hatalmába, amelyekből a további hadjárat sorsa függ.

Ostromállapot Szófiában

Szófia, július 15. Július negyedike óta a fővárosban ki van hirdetve az ostromállapot és a cenzúra olyan szigorúan működik, hogy a lakosságnak sejtelve sincsen a harctéren történő eseményekről. A katonák leveleit visszatartják, nehogy ilyen módon tudomást szerezzen a nép az eseményekről. A sebesülteket nem hozzák Szófiába, mert akkor előszóval elmondhatnák, mi történt az utolsó ütközetben. Szófiá-

ban azt híresztelik, hogy az alföldön kitört az éhínség és a nép fellázadt. Arról is hírek vannak, hogy egyes hadtestekben súlyos fegyveres zavargásokat követtek el a katonák. A katonai párt fel van bősztülve Danev ellen. Őt okozták a kudarcokért, mert ellenezte a vezérkar tervét. Egyre hangosabban követeli a közvélemény, hogy Danev adjon felvilágosítást Bulgária mostani helyzetéről. A királyi palotát szigorúan őrzik. Ferdinánd királyt régóta nem lehetett látni. Kinos köszvénye van, járni sem tud. A miniszteriumok házáit is katonaság őrzi és a miniszterelnök nem mer kimozdulni az utcára detektívek felügyelete nélkül.

Frankfurt, július 15. A Frankfurter Zeitung külön kiadásban a következőket közli genfi levelezőjétől:

Egy Genfben menekült bolgár tiszt, aki a Kovacev parancsnoksága alatt álló sereghez tartozott és akit az első Balkán-háborúban ismételtén kiűntettek, elmondta levelezőjének, hogy azért menekült, mert saját katonái folyvást fenyegették és gyalázták, jélnie kellett, hogy meggyilkolják. Több bolgár tisztnek volt ilyen sorsban része, saját embereik gyilkolták meg őket. A csapatok ellene vannak a második Balkán-háborúnak és ilven eljárásal akarják kényszeríteni a kormányt az ellenségeskedések beszüntetésére, hogy hazamehessenek családjaikhoz. A cenzúra elfojtja a nép és katonaság elégedettségéről szóló híreket és azért nem tud Európa semmit azokról. A katonatiszt szerint elkerülhetetlen Bulgáriában a polgárháború.

Páris, július 15. A szófiai felhívatalos czáfolatok dacára erősen tartja magát az a hír, hogy Bulgáriában nőttön nő a nép elégedetlensége. Diplomáciai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak a Szófiában tartott koronatanácsnak, amelyben az ellenzék vezetői is résztvettek. A koronatanácsra való tekintettel a szobranje ülését félbeszakították. El kell készülnie lenni meglepetésekre, mert tény, hogy Ferdinánd király egészen ellenkező véleményen van, mint Danev a vezérkar. A helyzetet Bulgáriában nagyon komolynak tartják és Danev bukása csak napok kérdése.

A görögök folytatják a harcot

Nincs fegyverszünet

Páris, július 15. A „New-York Herald” athéni tudósítója azt jelenti, hogy Theodorisz volt miniszterelnök, akinek pontos értesülései vannak a mostani kormány terveiről, biztosította őt, hogy

Görögország nem szünteti meg az ellenségeskedéseket és addig szó sem lehet fegyverszünetről, míg az egyesült szerb-görög sereg be nem vonult Szófiába, hogy ott diktáljon békét.

A hatalmak Görögország ellen

Pétervár, július 15. A Rjecs legilletékesebb helyéről arról értesül, hogy a nagy hatalmak diplomáciájának körében tulságos nagyoknak tekintik a görögök igényeit. Ugy látzik, hogy a nagy hatalmak, még abban a valószínűtlen esetben is, hogy Bulgária lemond az aegai tengerpartról, aligha egyeznének bele abba, hogy ilyen alapon jöjjön létre a meg egyezés. A hatalmak ragaszkodnak a balkáni egyensúly elvéhez.

A románok előnyomulnak

A román király trónbeszéde

Bukarest, július 15. (Saját tudósítónktól.) Tegnap Majorescu, a román miniszterelnök hosszabb kihallgatáson jelent meg Károly királynál és közölte vele a rendkívüli minisztertanács által elfogadott trónbeszéd szövegét, melyet a király az összeülő parlament előtt tartani fog. A trónbeszéd egészen röviden utalni fog arra, hogy miért vált szükségessé a mozgósítás és hogy a háborus lépéseket a bolgár kormány engesztelhetetlensége idézte elő. A trónbeszéd ki fog ezenkívül terjeszkedni Románia külpolitikai feladataira a jelenlegi Balkán-válságban és ki fogja fejteni, hogy Románia feltétlen hivatást érez arra, hogy a vitás kérdések eldöntésében döntő szerepet játszószék. A trónbeszéd befejezése rendkívül emelkedett hangon szólítja fel a képviselőket az egyetértésre és a népnek áldozatkészségeért és hazafiságáért forró köszönetet mond.

Bukarest, július 15. Illetékes román körök hangsúlyozzák, hogy Románia még ma is azokkal az igényekkel lép fel, mint az operációk elején. Az operációk beszüntetésére majd csak akkor kerül a sor, ha a hadviselő felek fegyverszünetre lépnek. Addig is a román hadsereg nemcsak Dobrudza felől előnyomul. Ez volt a tegnapi rendkívüli minisztertanácsnak is az álláspontja.

Szófia veszedelme

Bukarest, július 15. Magánjelentések hírül hozzák Szófiából, hogy a bolgár hadvezetés félti a fővárost és meg van arról győződve, hogy a román sereg Szófiát tűzte ki végcéljává. Erre való tekintettel a bolgár hadvezetés lázas sietséggel megerősíti Szófiát. Az erődöket jó karba hozzák és új ostromgyukait vontatnak föl, hogy föl lehessen tartóztatni az ellenséget.

Bukarest, július 15. A román kormány úgy határozott, hogy a román hadsereg folytatni fogja az utat Szófia felé, mert az ut nyitva van erre. Holnap a román kamara össze fog ülni s beterjesztik a hadi hiteljavaslatokat, valamint a hadi állapotról szóló különleges törvényjavaslatokat.

Bécs, július 15. A Militaerische Rundschau jelentése szerint nagyobb román haderő gyűlik egybe Kalafatu—Korábia—Turnu Magureli—Krajova vidékén. Kocseva táján, Vidintől északra, továbbá Rahova mellett a román csapatok átléptek a déli Dunaparra. A bolgár Mutincsew-csapat Szófia felé vonul vissza. Ivanow déli serege folytatja a Sztruma völgyében a visszavonulást.

Megszállták Balcsikot

Bukarest, július 15. Hivatalosan közlik, hogy a román lovasság e hónap 13-án ellenállás nélkül megszállta Dobrics és Balcsik városokat. Ugyanaznap reggel erős gyalogsági, lovassági és tüzérségi csapatok kik Vajreniban töltötték az éjszakát, megszállták Turtukáját. A régi határ és a Turtukaja—Dobrics—Balcsik terület tehát teljesen a románok kezében van, akiknek semmiféle veszteségük nem volt.

Bukarest, július 15. A hadügyminisztérium jelentése szerint a hidépítési felszerelések egy részét Kalarasból Oldenicába szállították.

A monarchia intervenciója

Milanó, július 15. A Perseveranza római jelentése szerint Ausztria-Magyarország és Olaszország intervenálni fognak a bukaresti kormánynál, hogy Románia katonai akcióját megállítsák Bulgáriában.

A harctérről

Zajecsár és Drama körül

Belgrád, július 15. A mai napon csak kisebb csatározások voltak és pedig Zajecsár mellett. A harc éjjelkor kezdődött a határon, a Rajkov—Szavet-vonal és Vrekkacsuka vámszínház között. Eleinte csak az előőrsek harcoltak, később a harc kifejlődött az egész vonalon és kevés szünettel éjjel után egy óráig tartott, amikor is tüzérségünk beavatkozása hirtelen véget vetett a harcnak. Mással mindenütt teljes nyugalom uralkodott.

Athén, július 15. *Heves csata után a görögök elfoglalták Drámát. A menekülő bolgárok felgyújtották Toxato községet és legyilkoltak ötven ottani lakost.*

Bolgár kegyetlenségek

Szalóniki, július 15. A szeresi osztrák-magyar konzulhelyettes a szalóniki főkonzulátushoz a következő táviratot intézte:

Egy bolgár gyalogos- és egy lovasosztály pénteken reggel Szereszt lövöldözte. Több ágyugolyó becsapott, majd gyalogság nyomult be, gyújtogatni és mészárolni kezdett. A házak és raktárak legnagyobb részét elpusztították. Az áldozatok száma igen nagy. Nagyon sok ember, körülbelül huszezer, hajléktalan. Nincs ruhánk és élelmünk, ezért sürgős segítséget kérek. Pénteken délután rendes bolgár katonaság támadta meg házamat és kényszerített engem, családomat és nagyon sok embert, ki házamban keresett menedéket, a ház elhagyására. Minket a magaslatoakra vezettek, házainkat pedig felgyújtották. Egész kíséretemet, nőket és gyermekeket is, halállal fenyegettek és csak tetemes váltságdíjért engedtek szabadon. Családommal együtt hajlék és ruha nélkül vagyok. Az osztrák és magyar alattvalók ugyanabban a helyzetben vannak, mint én. A görög csapatok péntek este szállták meg Szereszt és rögtön rendőri szolgálatot szerveztek. Azóta teljes rend van.

London, július 15. A Timesnak jelentik Szalónikiból: Mikor a bolgár hadifoglyokat idehozták és megmózták, akárhánynak zsebeiben levágott női füleket találtak fülbevalókkal. Azoknak a gyermekeknek füleit is levágták Knjazeváciban és a környékbeli falvakban, akik fülbevalót viseltek. Összeszámlálták a levágott füleket és jegyzőkönyvet vettek fel az esetről, hogy a nemzetközi bizottságnak előterjeszthessék a panaszt.

Kiürítik a török területeket

Szófia, július 15. (Félhivatalos.) A bolgár és török kormány között létrejött megállapodás értelmében tegnap a bolgárok megkezdték az Enosz—Midia határvonalon túl eső terület kiürítését. A török csapatok megszállják a bolgárok által elhagyott helyeket.

Konstantinápoly, július 15. A törökök megszállták Rodostót és Csorlut. A bolgárok visszavonulnak.

Menekülnek a zsidók

Bayreuth, július 15. Szalónikiból lömegesen vándorolnak ki a zsidók, mert a görög hatóságok üldözik őket. A legnagyobb raj Egyptomon át Anatólia felé vette útját és ott akar megtelepedni.

Bolgárok és albánok

Belgrád, július 15. A szerb kormány jegyzékben azoktólá nagyhatalmaktól, amelyek a független Albánia fölött a protektorátust gyakorolják, intervencziót kér, mert tudomása szerint az ideiglenes albán kormány titokban tárgyal a bolgár komitácik vezetőivel, ami arra enged következtetni, hogy a bolgár bandák és az albán ideiglenes kormány között megegyezés jött létre s tartani lehet tőle, hogy ezek szerb területen támadólag fognak fellépni.

A béke felé

Grey a helyzetről

London, július 15. Az alsóház tegnapi ülésének végén Sir Edward Grey külügyi államtitkár egy radikális képviselőnek arra a kérdésre, vajjon Angliának nem kellene-e az új balkáni háborúban intervenálnia, a következőket fejtette ki:

— A most folyamatban lévő háború jellegéről és a forrásul szolgáló szenvedélyekről gondolkozva, világosan látjuk, hogy külső hatalmoknak csupán szavai nem alkalmasak a helyzetet befolyásolni. Szólónak hitelt kellene kérnie a Háztól, amelyet azután a balkáni háború megszüntetésének céljaira

kellene fordítania. De még ha ezt a hitelt meg is szavaznák, mit tehetnénk mi a Szerbia és Bulgária közti háborúban?

— Már a hadviselő államok földrajzi helyzete is magával hozza, hogy az európai koncert ott nem mint egész léphetne fel, hanem *egyké részének kellene mandátumot adni a végrehajtásra.* Az európai koncert melegen törekszik a háború megszüntetésére, de a békét kényszereszközökkel létrehozni nagyon nehéz dolog. Amit a hatalmak harmóniája tehet a békéért, az bizonyára meg fog történni.

— A helyzet ez idő szerint a következő: Bulgária Oroszországhoz fordult, hogy az ellenségeskedések beszüntetését elérje. Görögország és Szerbia hajlandók az ellenségeskedések beszüntetéséhez hozzájárulni, de feltételeket szabnak, amelyeket Bulgáriának el kell fogadnia, mielőtt az ellenségeskedéseket beszünteti. Ami a Törökország eljárását illeti, szülő garanciát kapott, hogy Törökország csak az Enosz—Midia-vonalon túl lévő területeket akarja megszállni. Amíg Törökország megmarad ennél a szándékánál, vele szemben sincs szükség kivételes intézkedésekre. A határt nemzetközi bizottság fogja megállapítani. Közben természetesen a bolgárok az egyik, a törökök a másik oldalon fognak örködni. A miniszter bizik benne, hogy Törökország megmarad szándékánál. Ha tulmenne az említett határvonalon, szaporitáná a nehézségeket.

— Másik vitális jelentőségű dolog az, hogy a hatalmak állandóan kontaktusban maradjanak és egyikük se tegyen olyan lépést, amely nehezzé tenné kölcsönös jóviszonyukat. Erre a célra törekszenek a hatalmak a háború kitörése óta és erre fognak állandóan törekedni tovább is. A hatalmak Albániát illetőleg döntést hoztak, mely előmozdítja a köztük való harmónia fentartását. Természetesen lényeges jelentőségű az, hogy a mostani háború eseményei a már hozott döntéseket, amelyek a hatalmak harmóniájának értékes aktív tettei, semmiképp fel ne borítsák.

— A legkedvezőbb perspektíva, — így fejezte be beszédét Grey, — amelyet önöknek nyújthatok, a következő: *Először is az, hogy a mostani háború olyan kimerítő és olyan borzasztó, hogy nem fog soká tartani, másodszor már pusztá intenzitása is siettetni fogja befejezését, harmadszor hogy remélhetőleg nem származnak belőle olyan komplikációk, amelyek valamely nagyhatalomnak egy másikkal való jóviszonyát zavarják és az európai koncertet veszélyeztetik.*

— Az európai koncert első gondja, hogy önmagát és részeinek harmóniáját megőrizze. *Ha ez nem sikerülne, úgy ez vésebb volna Európára, mint bármi, ami eddig történt. Kéltás van arra, hogy a hatalmak állandóan kontaktusban maradnak egymással és miként az eddigi komplikációkat legyőzték, további harmóniájuk segítségével közmegnyugvásra el fogják rendezni a jövőben felmerülő komplikációkat is.*

AHáz Grey fejtegetéseit élénk tetszéssel fogadta és azután elnapolta az üléseit.

London, július 15. (Alsóház.) Külömböző a balkáni eseményekre vonatkozó interpellációkra adott válaszában Sir Edward Grey újlag kijelentette, hogy a helyzet még mindig ugyanolyan, aminőnek tegnap este leírta. Bulgária Oroszországhoz fordult, hogy az ellenségeskedések beszüntetését kieszközölje. Szerbia és Görögország azt kívánják, hogy Bulgária fogadjon el bizonyos feltételeket, még mielőtt a fegyverszünethez hozzájárulnának. A hatalmak állásfoglalását azzal lehet jellemezni, hogy a háború kitörése óta az volt a politikájuk, hogy egymással érintkezésben állva, a balkáni béke helyreállítása érdekében nem vesznek erőszakos intézkedéseket igénybe. *Nem valószínű, vajjon fenn lehet-e tartani a hatalmak között az egyetértést, ha e politikát el-ejtik.*

A nagykövetek tanácskoznak

London, július 15. A nagykövetek ma a külügyi hivatalban megbeszélést folytattak Grey külügyi államtitkárral a balkáni helyzetről.

Közvetít az orosz kormány

Páris, július 15. A Matinnek táviratozzák Pétervárról: Az athéni és a belgrádi kormányok azt felelték az orosz kormányra arra a felszólítására, hogy adjanak *fegyverszünetet Bulgáriának*, hogy előzetesen meg kell egyezniük egymással a prelimináris békefeltételek tárgyában, mert a tapasztalatok után attól tartanak, hogy Bulgária a fegyverszünet idejét felhasználja seregének talpraállítására. Oroszország kilátásba helyezte, hogy Bulgária demobilizál, a szerbek és a görögök pedig a fegyverszünet tartalma alatt is megszállta tarthatják az általa meghódított területeket. Annál is inkább tehette ezt az orosz kormány, mert előzetesen Bulgáriától biztosítást kapott, hogy elfogadja javaslatát és hozzájárul mindazokhoz a békefeltételekhez, amelyeket Oroszország jónak lát. Ilyen körülmények között a bukaresti kormány kötelező ígéretet tett Pétervárról, hogy nem fog Szófia ellen nyomulni és beéri azoknak a területeknek megszállásával, amelyeket véglegesen okkupálni kíván. Minden rendben volna, ha Görögország nem emelne túlzott követeléseket. Oroszország azt ajánlotta Belgrádban és Athénben, hogy Szerbia és Görögország fogadja el határnak a Vardar folyót Gevgheliig és a Struma folyót a tengerig, még pedig olyképpen, hogy Serres és Saloniki, továbbá a később megjelölendő Aegei szigetek Görögországnak jutnának, a macedóniai part pedig Orphantól Enoszig Bulgáriáé maradjon. Szerbia ezzel meg volna elégedve, de Görögország ragaszkodik ahhoz, hogy az egész török parti zóna, Kavallát, Drámát és Dedeagácst beleértve, minthogy azok görögök lakta területek, a görögöknek jussanak. Az orosz kormányval egyetértőleg Franciaország, Szerbia, de Románia is arra törekszik, hogy Konstantin királyt és Venizelosz miniszterelnököt engedékenységre bírja.

Pétervár, július 15. Szaszonov külügyminiszter a tegnapi minisztertanácson megismertette a külpolitikai helyzetet és amellől érvelt, hogy Oroszországnak minden nehézség ellenére is folytatnia kell a békeközvetítést Bulgária, Szerbia és Görögország között. A főcél, hogy mentől előbb létre jöjjön a fegyverszünet. Különösen Görögország túlzott követelése okoznak akadályokat, ellenben Szerbia kész a megegyezésre. Mindazonáltal alapos a remény, hogy nem fog sokáig késni a békekötés. A minisztertanács egyhangúlag helyeselte Szaszonov álláspontját.

Görögország és Szerbia feltételei

Szófia, július 15. Nekljadov orosz követ tegnap a szerb és a görög kormány nevében hivatalosan közölte, hogy

Szerbia hajlandó az ellenségeskedést megszüntetni az eselben, ha a megszállott területeken kívül a fegyverszünet tartamára Kocsanát is megkapja, Görögország pedig azzal a feltétellel, ha Bulgária Görögországnak a megszállott területeken kívül a Szalóniki, Szerresz és Orfani közt lévő háromszöglet is átengedi. Az orosz követ a válaszára negyvennyolcz órai időt tűzött ki, mely kedden déltben jár le.

Szófia, július 15. Itteni diplomáciai körök információi szerint Görögország megszigorította feltételeit, úgy, hogy a fegyverszünet létrejövetele ismét kérdésessé vált.

Athén, július 15. A félhivatalos Hestia tudni véli, hogy a szövetségesek egyáltalában nem fognak belemenni az ellenségeskedések beszüntetésébe, hanem követelni fogják, hogy Bulgária azonnal irjon alá a csatatéren prelimináris békét, melyben elfogadja a szövetségesek követeléseit. E követeléseket a Bulgária kérésére közvetítő hatalmaktól fogja Bulgária megtudni. A feltételek feltétlenül szigorubbak lesznek abban az esetben, ha a tárgyalások hosszúra nyulnak. *A szövetségesek seregei el vannak határozva, hogy akár Szófiáig elnyomulnak.*

Belgrád, július 15. A Pasics-kormány békülékeny magatartásával szemben a nacionalista Zasztava a szerb érdekek szigorú megóvása mellett foglal állást. Ezeket eléje kell helyezni minden más szempontoknak. Tekintettel az új háború óriási véráldozataira, a szerb kormány a szerb nép részére meg kell szereznie a Strumáig terjedő területet, a kavallai

kikötővel, mert a tengerhez való közelsége.

London,

A szerb és a bolgár jelentették, hogy tárgyalásokra közzétették a bolgár kormány kérjen fegyverszünetet kezdje meg a

Athén,

elnök közölte feltételeit. A tárgyalások még a tárgyalások kötelezi magát Aegei tengeri Hozzájuk tart Görögországnak gyakorlatot éciában az ott mellettt hajlat adni és a bék

Belgrád,

tései ügyében zerczikkben nem célszerű mellettt, hogy amit fegyverismeri el ezer Szerbia kivétel törökökkel szbia az egyen az, hogy a há Szerbia kény nyeit és más Bár a szerb l Szerbia nem az egyensuly ujjabb érdem

Athén,

rint Venizelos főhadiszállás Oroszországgal dolgában tar terelnök hos folyt között az arra adan jutottak. Min jóakarát dac csak akkor s velkező felté Bulgária lem megszállott háborou köll rancziát nyu vagonbizton latot és tanit határozandó gár sereg le

Görög,

Athén,

elnök Nisbe minisztereln maga is kiv közzélemény politikai k minisztereln vezetni és t gatartására, tanusitanf. már elvi m között, hog Bulgária eli dar jobb p nyeit a Szer folyó torko alárendelt k döntése alá

Belgrád,

ma delután Venizelosz montenegró szerint a követeléseket, fel Bulgáriá A félhí szövetséges csait. Ennel tak a béke Bulgária m rék megáll gária maga

kikötővel, mert Szerbia csak így szerezheti meg a tengerhez vezető utat és a teljes függetlenséget.

London, július 15. Pétervárról jelentik: A szerb és a görög kormányok hivatalosan kijelentették, hogy a fegyverszünetre és a béketárgyalásokra nem fogadják el Oroszország közvetítését, hanem megkövetelik, hogy a bolgár kormány egyenesen a szövetségesektől kérjen fegyverszünetet és közvetlenül velük kezdje meg a béketárgyalásokat.

Athén, július 15. Venizelos miniszterelnök közölte az orosz követvel Görögország feltételeit. A feltételek a következők: Bulgária még a tárgyalások előtt leszereli hadseregét; kötelezi magát hadikárpótlás fizetésére, az Aegei tenger partvidékét, Serrest, Drámát és a hozzájuk tartozó területet Bulgária átengedi Görögországnak, végül Bulgária szabad vallásyagkorlatot és jogegyenlőséget biztosít Thraciában az ott lakó görögöknek. E feltételek mellett hajlandó Görögország fegyverszünetet adni és a béketárgyalásokat megindítani.

Belgrád, július 15. Egyes lapok fejtegetései ügyében a félhivatalos Samouprava vezércikkében azon nézetnek ad kifejezést, hogy nem czélszerű dolog állást foglalni ama elv mellett, hogy mindenik állam tartsa meg azt, amit fegyverrel szerzett. Európában senki sem ismeri el ezen elvet, amely veszélyes és káros. Szerbia kivételesen megvédhette ezen elvet a törökökkel szemben, de Bulgáriát illetőleg Szerbia az egyensúly elvét védi. Természetes dolog az, hogy a háború után és újabb áldozatok után Szerbia kénytelen megváltoztatni területi igényeit és másképpen kell határait biztosítani. Bár a szerb hadsereg győzelmesen vonul előre, Szerbia nem feledkezik meg és nem sérti meg az egyensúly elvét. Ez a szerb diplomácia egy újabb érdeme leendő.

Athén, július 15. Az Á. t. i. jelentése szerint Venizelosz miniszterelnök azért utazott a főhadiszállásra, hogy Konstantin királylyal az Oroszországgal kezdeményezett fegyverszünet dolgában tanácskozzék. A király és a miniszterelnök hosszasan tanácskoztak. Esmecsere folyt közöttük és az orosz lépés felfogása és az arra adandó válasz ügyében megállapodásra jutottak. Minden eddig és most is tanúsított jóakarattal daczára állíthatjuk, hogy a kormány csak akkor szüntetheti be a harcot, ha a következő feltételek teljesülnek és aláírtnak: Bulgária lemond minden a szövetségesek által megszállott területről, kárpótlást fizetnek a háború költségeiért és a lakosság káraiért, garanciát nyújtanak a thráciai görögök élet- és vagyonbiztonságáért és a szabad vallásyagkorlatot és tanítást garantálják és végül egy meghatározandó időn belül keresztülvizik a bolgár sereg leszerelését.

Görög—szerb tárgyalások

Athén, július 15. Venizelosz miniszterelnök Nisbe utazik, hogy tárgyaljon Pasicz miniszterelnökkel a békefeltételekről. Szerbia maga is kívánja a fegyverszünetet, de a görög közvélemény harcziásabb, mint valaha. Athéni politikai körökben biznak benne, hogy a két miniszterelnök tanácskozása eredményre fog vezetni és tekintettel Oroszország eltökélt magatartására, Görögország engedékenységet fog tanúsítani. Hir szerint abban a tekintetben már elvi megállapodás van Belgrád és Athén között, hogy megadják a fegyverszünetet, ha Bulgária elismeri Szerbia jogos igényeit a Vardar jobb partján elterülő és Görögország igényeit a Szerresztől, illetőleg Kavallától a Mesta folyó torkolatáig terjedő területekre, míg az alárendelt kérdéseket kölcsönösen Oroszország döntése alá bocsátják.

Belgrád, július 15. Pasicz miniszterelnök ma délután külön vonaton Nisbe utazott, ahol Venizelosz görög miniszterelnökkel és Vukotics montenegrói miniszterelnökkel találkozik. Hir szerint a konferencián megállapítják azon követeléseket, amelyeket a szövetségesek állítanak fel Bulgáriával szemben.

A félhivatalos Samouprava kifejti, hogy a szövetségesek követni fogják Oroszország tanácsait. Ennek folytán haladéktalanul készek voltak a béketárgyalások felvételére és elvárják Bulgária meghatalmazottait a békepraeliminárik megállapítására. Csodálatos azonban Bulgária magatartása, amely kísérletet tesz, hogy

a felelősséget elhárítsa magáról. A bolgár kormány álnoksága csak újabb bizalmatlanságot kelt a szövetségesekben.

Az albániai határmegállapító-bizottság

Bécs, július 15. Göttlicher osztrák-magyar vezérkari ezredes, aki mint vezérkari főnök, a pólai kikötőparancsnoksághoz volt beosztva, a Deutsche Rundschau közlése szerint az albániai határmegállapító bizottság tagjává nevezetett ki. Ezzel hitelüket veszítik azok a hírek, mintha Göttlicher a létesítendő albán hadsereg főinstructorává volna kiszemelve.

Szerb hírek

Belgrád, július 15. Alaptalanok a külföldi lapoknak közlései Péter király súlyos betegségéről. A király jól érzi magát, noha reumatikus fájdalmi ismét jelentkeztek és ezért nem utazhatott el Üszkübbe a főhadiszállásra. Eredetileg az volt a terv, hogy maga a király olvassa fel a hadiproklamációt a csapatokhoz, de aztán orvosainak tanácsára lemondott erről és a trónörökösöt bízta meg.

Belgrád, július 15. Ugron osztrák-magyar nagykövet átadta a szerb vörös keresztnek a követséghez érkezett 3500 koronányi adományokat. Ehhez a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 2000 koronával, a Magyar Bank rt. 500 koronával járult.

Az osztrák vörös kereszt egyesület két egészségügyi csapata ma érkezik ide. Zimonyban a szerb vörös kereszt egyesület kiküldöttjei fogadják őket. Ugron követ behatóan megtekintette a magyar vörös kereszt egyesület által berendezett kórházat és nagy elismeréssel szólt annak berendezéséről.

EGYHÁZAK

— (Zarándoklat Nagy Mária-Czellbe.) A ferenczrendiek belvárosi templomából augusztus 18-án zarándoklat indul Nagy Mária-Czell híres buszjáróhelyre. A zarándokok Budapestről hajón mennek Bécsig és onnan részint vasuton, részint gyalog folytatják utjukat Czellig. Augusztus 20-án Mária-Taferen buszjáróhelyen Szent István emlékeztetere ünnepi istentisztelet lesz. A zarándokok Nagy Mária-Czellben három napig tartó ájtatosságon vesznek részt. A zarándoklatot Guba Pál piarista tanár vezeti.

— (Bucsu a Vizivárosban.) E hó 26-án szombaton van a vizivárosi plébániatemplom védője, Szent Anna névnapjének évfordulója. Ez alkalomból az évente szokásos bucsuünnepséget a rákövetkező vasárnapon tartják meg a Vizivárosban. Az ájtatosságok a Szent Annáról nevezett plébánia-templomban reggel 6 órakor kezdődnek és délelőtt 10 órakor lesz az ünnepi zenés nagymise, amelynél megjelenik a II. kerületi előjáróság tiszti kara. Délután ünnepi litánia rekeszti be a bucsut. — Szent Anna emlékeztetere ünnepi istentisztelet lesz július 25-én és 26-án a szervita atyák belvárosi templomában is. A szombati nagymise tartására dr. Kohl Medárd püspököt kéri fel.

— (Az utolsó mise.) Szegeдрől jelentik: A belvárosi ósrégi templomot lebontják, hogy helyébe a Fogadalmi templomot építsék fel. A régi templomban tegnap tartották meg az utolsó misét. A hívek összegyűltek még egyszer az öreg templom falai között. Ott volt a város egész tanácsa dr. Lázár György polgármester vezetésével, azonkívül a külföldi egyesületek és testületek. A mise alatt Járszay Géza czimzetes püspök, belvárosi plébános, hosszabb beszédben bucsuzott el a régi templomtól. Megható jelenet volt, amikor mise végeztével a hívők nagy része sirva fakadt és csak hosszas idő múltán tudtak megválni a templomtól. A templom lebontását valószínűleg még e héten megkezdik. A plébánia új épülete ma a jövő évben elkészül.

— (Magyar püspökségek Amerikában.) Az északamerikai területeken élő magyar rutének lelki ápolására tudvalevőleg már régóta görög katolikus magyar püspökség felállítását tervezik. A püspökség ügye most a megoldás stádiumába jutott és a római szentszékekkel, valamint az Egyesült-Államok kormányával létrejött az erre vonatkozó megállapodás. A megállapodás értelmében, egelőre nem lesz önálló püspökség, hanem csak püspöki helynököt fognak kinevezni. E tárgyalásokkal párhuzamosan tanácskozások folynak egy amerikai római katolikus magyar püspökség felállítására vonatkozólag is.

Az árvizveszedelem

— Pusztulás és nyomor mindenfelé —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 15.

A hosszas, hideg, végzetes esőzések után felszakadtak a felhők, a nap meghördozta melegengető sugarait a felhőszakadásoktól, az árvizektől pusztult országrészekre. Azonban később érkezett már ez a napsütés a pusztult községek, emberi tanyák romjai körül, az eszteni terméssel elusztott határokról siralom, jajpanasz hallatszik. Megdöbbentő pusztulás és nyomor rémségei fenyegetnek mindenfelől.

Az ország szomorú pusztulásáról tudósításainkat itt adjuk:

A Tisza-völgyéből

Máramarosszigeti jelentés szerint Rónaszéktől Máramarosszigetig tönkre ment minden. A halottak közül egyet megtaláltak. Felsőróna felett a vashidnak nyoma sem maradt. Felsőróna a községhez behatolt a víz és az adókönyveket, levéltárt és iratokat elmosta. Alsóróna és Felsőróna közt a fahidat az ár elvitte. A közlekedés lehetetlen. Az Izavölgyben vasárnap szintén hatalmas felhőszakadás volt és szikladarabokat gördített Barczafalvától az izavölgyi járás elé, hogy Barczafalva most megközelíthetetlen s vasárnap óta onnan nem jöhet ki a lakosság. Az árviz által elhordott házak és állatok számát százakra teszik. Hegyoldalakat, sziklákat hordott az uttestre az ár és az országuton az Iza vize hőmpölyög. A Felső-Tisza völgyén ötven község népe jutott koldusbotra.

Munkácsról jelentik: A Latorcza áradása folytán a víz annyira felemelkedett, hogy a város külső részét elöntötte. Az egyre növekvő víz felhatolt egészen a „Magyar Király“ szálló udvaráig, melyet a városi területtől egy három méter magas, és harmincz centiméter széles téglafal választott el. Ezt egy-két óra alatt aláásta a víz, a kőalapépítményt rövidesen elsodorta és a magas fal hoszában bedőlt. Szerencsére senki sem volt a közelben, s így emberéletben kár nem esett. A víz hamarosan elborította a közeli területet, egyelőre azonban a megfeszített védőmunkálatoknak sikerült a nagyobb veszélyt elhárítani. Azt hiszik, hogy a mindenféle mutatkozó apadások folytán a szerencsétlenségtől most már nem kell tartani.

Munkácsról jelentik: A kiáradt Tisza legnagyobb pusztításait öt színmaquar községben végezte. Ezek a községek a múlt évben is árvizkárosodást szenvedtek. Tiszaujlak lakosságát sújtotta a veszedelem leginkább, amely községben egymagában 60—70 szegény családot tett hajléktalanná. Távirati megkeresésre érkeztek ugyan utászkatonák Szatmárról, de segíteni már nem tudtak. A vármegye alispánja és szolgabírája Tiszaujlakra érkezett és az alispán távirati jelentést küldött a belügyminiszternek. Az első segélyt néhány terménykereskedő nyújtotta és üresen álló raktárait hajlékul ajánlották fel a szerencsétleneknek. Meggyeszte mozgalom indult meg, hogy küldöttséggel kérjék meg a földmivelésügyi kormányt a Tiszaujlak mellett elhuzódó gyöngé gátak megvizsgálására, mert tarthatatlan az az állapot, hogy évről-évre ki legyen téve Tiszaujlak lakossága a szabályozatlan Tisza pusztításának.

A Maros mellől

Marosujvári jelentés szerint az árviz a híres marosujvári sóbányákat tönkretette. A lakosság kára milliókra megy, de az szinte eltörpül a kincstár kára mellett: az áradat az eddigi becslések szerint az állami sóbányákban mintegy husz milliónyt kárt okozott. A kincstár az utóbbi években millióshoz hasonlókat eszközölt, elsőrangú felszerelésekkel látta el a marosujvári bányákat, hogy egyre fokozza azok üzemképességét és így a legnagyobb forgalmat ériék el ott. A főbányahivatal számítása szerint mintegy hat millió köbméter víz van a Rudolf-bányában. Ez a bánya az egyik legértékesebb akna és minden valószínűség szerint menthetetlenül elveszett.

Gyulafehérvárról jelentik: Egész nap derűs idő volt. A Maros egy méterrel apadt. A képviselőtestület ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a belügyminiszterhez fordul kormánysegélyért, a földmivelésügyi miniszterhez erdőlegeltetési engedélyért, a pénzügyminiszterhez adók elengedéseért, illetve a behajtás korlátozásáért. Az orbantavi hatalmas vashidat, melyet százazrek árán röviddel

ezelőtt építettek, miniszteri biztos vizsgálja, vajjon ki lehet-e javítani vagy föl kell-e robbantani.

Dévidről jelentik: A Maros által előtörtött területéről tegnap este óta a víz lassanként apad. A mai délelőtti folyamán a víz ismét növekedett. A Maros felső folyásáról újabb áradást jelentenek.

Kisjenőről jelentik: Megfeszített nehéz munka után sikerült egyelőre a Fekete-Körös mentén fekvő községeket az árvízveszélytől megmenteni. A víz-állás a mai napon 30. centiméterrel csökkent.

A Szamos vidéke

Szatmárnémeti jelentés szerint a Szatmár várost fenyegető árvízkatasztrófa teljesen elmúlt. Vasárnap éjszaka óta több mint két métert apadt a Szamos. A szamosmenti községekből azonban még mindig nem takarodott ki a vizár s nagy az inség s a nyomorúság.

Dési jelentés szerint **Sajószentandráson** tegnap délután négy órakor leesett a vasúti hid egyik vas-kampójáról **Biró Lajos** kolozsvári távirtdavonalfelvigyázó. A feneketlen iszapból nem tudott menekülni, elmerült és belefulladt.

Dés-Zsibó, Óradna-Beszterce közt további intézkedésig nem közlekednek a vonatok. Dés és Bethlen között *ma állott helyre a táviró- és telefonforgalom.* Négy nap mulva valószínűleg megindul már az első vonat.

A vonat-forgalom

A mai napon az összes forgalom szünetel még a következő vonalakon:

1. A küküllővízyi h. é. vasut *Küküllőszeg* és *Parajd* között. — 2. A Marosludas—besztercei h. é. vasut *Kerlés* és *Beszterce* közt. — 3. Máramarosgyert—Kamra—Késbocskói h. é. vasut *Nagybocskó-Gyertyánliget* és *Nagybocskó-gyártelep* között. — 4. Nagy-károly—somkúti h. é. vasuton *Barlafalu* és *Erdőszáda* között. — 5. Szatmár—bikszádi h. é. vasut *Vámfalu—Máriavölgy-júrdó* és *Bikszád* között. — 6. Magyar Délkeleti h. é. vasut *Hunyaddobra* és *Marosillye* közt.

A személy- és podgyászforgalmat átszállással, illetve áthordással bonyolítják le a következő vonalakon:

1. Kolozsvár—Tövis fővonal. *Harasztos* és *Székelykocsárd* között. — 2. A székely körvasuton *Székelykocsárd* és *Marosvársárhely* között (háromszori átszállással). — 3. A Debreczen—körösmezői vonalon *Taraczköz* és *Hosszmező*, továbbá *Nagybocskó—Gyertyánliget* és *Barnabás* között. — 4. *Avasujváros* és *Vámfalu—Máriavölgy-júrdó* között.

A *máv. igazgatósága* jelenti: Árvízokozta pályarongálás miatt a Mátra és Körösvidéki egyesült vasuton Tenke—Körösmart—Vörösmart állomások közt a személyforgalom átszállással, a podgyászforgalom áthordással tartatik fenn.

A székely körvasuton Marosludas és Marosvársárhely közt a személyforgalom most már átszállással lehetséges. A Mátra—körösvidéki egyesült h. é. vasutak Köröspart és Tenke állomásai között a teherv forgalom előreláthatólag 14 napra be van szüntetve. A személy, podgyász és 50 kilogrammig terjedő gyorsáruforgalmat átszállással, illetve áthordással tartják fenn. A m. kir. folyam és tengerhajózási részvénytársaság Vesseny állomását nagy víz miatt további intézkedésig beszüntette. A Csongrád—szegedi vonalon a személy és áruforgalmat árvíz miatt 12-én további intézkedésig beszüntették. Árvíz okozta pályarongálás miatt a magyar délkeleti h. é. vasut *Lugos—Marosillye* vonalán *Hunyaddobra* és *Marosillye* állomások közt az összes forgalom további intézkedésig szünetel. A Marosludas—besztercei h. é. vasuton *Kerlés* és *Beszterce* állomások közt fönállott forgalmi akadályra és ennek folytán a vonatcsatlakozások hiányára való tekintettel f. hó 14-től további intézkedésig Cs. Budatleke és *Kerlés* állomások közt a 8171. és 8172. sz. személyszállító tehervonatok közlekedését beszüntették.

A *Brodina—sipiteni* vonalon az összes forgalom megindult.

A segélyakozló

Az árvízokozta csapások lehető enyhítése céljából a pénteken megtartott minisztertanács határozata alapján megalakított bizottság ma tartotta meg első ülését. A bizottság elhatározta, hogy legelső sorban már a mai nap folyamán a károsult vidékekre megbízottakat küld ki, akik a helyszíni tapasztalatok alapján sürgős jelentést fognak tenni. Felhatalmazták őket egyúttal arra is, hogy amennyiben szükségét látják, azonnal intézkedjenek a miniatatlanul szükséges élelmiszerek beszerzéséről és a közlekedési akadályok elhárításáról.

A tanácskozás során a pénzügyminiszter képviselője közölte, hogy a végrehajtások megszüntetése, valamint az augusztusi adófizetési határidő elhalasztásáról már a mai nap folyamán megtörténtek az intézkedések.

A pénzeslevél titka

— A fiu az anyja ellen —

— *Saját tudósítónktól.* —

Budapest, július 15.

A titokzatos pénzeslevél rejtelmét ma este megfejtette a rendőrség. Lopásról, vagy más büntényről nincs szó, büntetőjogi következménye minden valószínűség szerint nem is lesz a dolognak, de mégis nagyon csunya, visszataszító manipuláció bujt meg a pénzeslevél mögött. A fiu így akarta becsapni anyját, így akarta kijátszani, így akart megmenekülni az elszámolástól, amelylyel anyjának tartozott. Az anyja tekintélyes összeget bízott rá, a mérnököt elkapta az arany varázsa, mindenáron pénzt akart szerezni. A tőzsdén kezdett játszani. Az egyik veszteség után a másik jött, végül már fizetési zavarokkal küzdött. Az anyja is követelte a pénzt, más mentés már nem volt hátra, be kellett volna mindent vállalni. Ekkor támadt az az eszméje, hogy a kincstárral fogja megfizettetni az anyja kárát. Pompás tervet eszelt ki és igazán csak a véletlenség munkája, hogy nem sikerült.

A rejtelmes eset kibogozásának története a következő:

Már hosszú idő óta állandóan Bécsben tartózkodik özvegy *Kerner* Antalné magánzónő, vele van a veje: *Seidl* Rudolf főhadnagy. Az özvegy egyetlen fia: *Kerner* Antal Budapesten segédmérnök a posta- és távirtda műszaki hivatalában. Másfél évvel ezelőtt Kernernének azt tanácsolta a fia, hogy *száztizezerhatszáz* koronára rugó vagyonát, a mely egy temesvári ingatlan eladásából folyt be, a háborus bonvodalmak miatt vegye ki a bankokból. Kernerné július 13-án levelet kapott a fiától. A jé-vel így hangzott:

— Kedves jó, édes! Itt küldöm előző levelém értelmében a jelzett pénzt. Ne vedd rossz néven, hogy idáig magamnál tartottam és intézkedés nélkül jártam el. Most olyan rossz a helyzetem, hogy csoda, hogy meg tudtam magamnál őrizni. Nem bíztam a budapesti pénzintézetekben, azért küldöm most el. Figyelmeztettek még a következőkre: a *pénzeslevelet* tanuk jelenlétében bontsd fel, lehetőleg a szomszédokat hívd oda. Ha nem volnának otthon a szomszédok, akkor ne vedd át, hanem várd meg, amíg megjönnek és csak akkor bontsd fel.

A levél el is jutott az özvegyhez. Feltépte a borítékot és megdöbbenve vette észre, hogy abból *csupa papiros hull ki a várt bankók helyett.* A lepecsételt borítékban pénz helyett csupa sárgaszínű, ezres formára vágdalt csomagolópapiros-szeletek voltak. Kernerné veje, *Seidl* főhadnagy, azonnal táviratozott a budapesti főkapitányságra, és azonnal megindult a nyomozás.

Mindenekelőtt Kernert hallgatták ki. A segédmérnök elmondotta, hogy ő a 110.600 koronát szombaton délben a *Mária Terézia-téren* levő postahivatalban, ahol alkalmazva van, tette be a borítékba, még pedig *Tóth István* postafőtiszt és *Weigner* Károly postafelügyelő jelenlétében, akiket föl-kért, hogy legyenek tanúi. A pénzt előttük számlálta meg, és pedig 110 darab ezerkoronás bankjegyet, egy ezerkoronás kötvény szelvényvívét és egy 500 koronáról szóló takarékpénztári könyvet. A borítékot azután ugyancsak a tanuk jelenlétében lepecsételte. Ugyanakkor lépett be a szobába *Moravcsik József* postaszolgá is, aki így önkéntelenül tanúja volt a pénzeslevél lepecsételésének. *Kerner* ezután *Végh* K. postaaltsízt kíséretében maga vitte el a főpostára s ott együtt adták fel. Szerinte tehát a pénzt a levélből vagy a mozgópostán, vagy Bécsben lopták el.

A tanuk közül: *Weigner* Károly megerősítette *Kerner* elbeszélését. Elismételte, hogy előttük tette be *Kerner* a megczimzeten borítékba a pénzt, előttük pecsételte le s aztán *Tóth* írta rá a címet. A másik tanu: *Tóth* István vidéken van hivatalos kör-uton és ezért nem hallgathatták ki.

A rendőrség még tegnap intézkedett, hogy a bécsi rendőrség a borítékot küldje Budapestre. A bűnjelből hamarosan megállapították, hogy a *pénz helyett betett papirszeleteket a postán használják, tehát ezek a szeletek a postáról valók.* A levélboríték címzése tényleg *Tóth* Istvántól ered. A levelet kétszer pecsételték le. Az egyik pecsétet valaki fel-

bontotta, a második pecsételés nyoma meglátszik. A borítékot lezáró nyelvet is felnyitották és újból enyvvel ragasztották le.

Már azt hitték, hogy helyes nyomon járnak, de *Végh* Károly postaaltsízt vallomása — akivel *Kerner* a postára ment — megmagyarázott mindent. A tanu szerint őt becsengették a szobába s átadták neki a pénzeslevelet, ő figyelmeztette *Kerner*t, hogy *naqyon kicsinek a pecsétek, könnyen be lehet alak-tuk nyulni a borítékba, ha valaki felolvasztja a ra-gasztóanyagot.* Innen ered a második pecsételés nyoma. *Végh* határozottan állítja, hogy a levelet utközben nem bonthatták ki, és kicsérelésről se lehet szó.

A rendőrségen azonban egy kicsit más színben látják ezt a dolgot. Nagyon gyanus *Kerner* édesany-jához intézett kioktató levele, meg az a körülmény, hogy *Kerner* *naquban játszott a tőzsdén s lequ'ibb nyolczvan ezer koronát veszített.* Erről ugyan azt állítja, hogy azt később visszanyerte, de ez eddig tisztázva még nincsen.

Este kilencz órakor ismét elővették *Kerner*t. A kereszkérdések sulva alatt a mérnök megtört és hirtelen ezzel a kérdéssel fordult a kihallgatást vezető rendőrtisztviselőhöz:

— Mi történik velem, ha bevallom, hogy én követtem el? . . .

A rendőrtisztviselő megnyugtatta:

— Semmi! Hiszen maga a feljelentő! Egyszerűen visszavonja a panaszt, magát elengedjük és ezt a kérdést levesszük a napirendről

Kerner még mindig tartotta magát, bár a hurok folyton szűkült a toroka körül. Detektívek kuttattak az életmódja után. Megtudták, hogy 3 év óta 170.000 koronát játszott és költött el. Az *Értékpapir forgalmi és kereskedelmi részvénytársaság* *Zrinvi-utca* 14-dik szám alatti bankházával volt összekötetetésben, a bank temérdek pénzt fizetett ki a vesz-tegeiért. A rendőrtisztviselő sarokba akarta szorítani a mérnököt:

— Mondja kérem, miből fizette ki ezt a sok pénzt talán a fizetéséből?

Kerner gondolkozott egy kicsit, aztán így szólt:

— A pénzt nyertem kártyván!
Először egy *Rózsa-utcai* játékbárlangról beszélt, aztán a *Sas-kört* emlegette, végül magánhá-zakról beszélt, de állítását nem tudta beigazolni.

Most aztán detektívek mentek a *Fehérváry-uton* levő lakására és ott házkutatást tartottak. A házkutatásnak fényes eredménye lett. Ugyan olyan, ugynevezett *pauss papirost találtak nála, mint amilyen a pénzeslevélben volt.* A kályhában sok zsiros hamut fedeztek fel. Hivatalosan konstatálták, hogy *mind pauss-papir maradvánua.*

A tagadás most már nem használt volna semmit sem. Ezt megérezte *Kerner* és bevallott mindent:

— Igen, kérem, — kezdte a vallomását, a hü-nös én vagyok! De más mentés már nem volt számomra, ehhez az eszközhöz kellett nyulnom. A múlt héten 5000 koronát veszítettem, most kellett volna 1200 koronát kifizetnem. Mindenféle pénzforrásom kiapadt, csak ezt a végső lépést tehettem még meg. Az anvámnak most kellett volna elküldenem a rendes apanázst, arról is szó volt, hogy *Pestre* jön, tovább nem csalogathattam szegényt. Bizony minden pénzem eluszott a tőzsdén. Ezért ébredt fel bennem az az ötlet, hogy a kincstárt becsapom és így még minden rendbe jöhet. Csak így, máskülönben golyóhoz nyulhatok . . .!

Ezután részletesen elmondotta a tervét. *Pauss-papírt* vett és ezres alakra vágta föl. A papirokat vízbe mártotta és vígvázott arra, hogy éppen 730 gramm legyen. Szépen kigondolta, hogy szombaton adja fel, így vasárnap pihen a levél, a víz lassan elpárolog és a súly így majd visszaesik. Ez lett volna az első támadás a kincstár ellen. Az anyját ugyanis levélben figyelmeztette, hogy mérje le a levél súlyát, így akart magáról minden gyanut elhárítani.

Két levélborítékot vett elő. Az egyikbe beletette az üres ezres alakú papirokat és leragasztotta, lepecsételte. Már előzőleg felvágta és ügyesen lera-gasztotta, hogy később majd azt a látszatot keltse, hogy a postán felszakították. A másik levélboríték a belső zsebében volt. Így felkészülve ment a hiva-talába. Egy ezrest a papirok fölébe tett és ügye-

Szerda

sen úgy sztek volna.

ment a mámarosan borítékot i

A ren csalo mérn mert töle f vagy pedig

Késő e nvy büniüg jelenetbe f történetek.

Az állomás asszony ro a kocsin e

mikor az a az egyik s állottak e

mert egy l karját és n

Most i

Az asszony szabadon h

vele, hogy gvilkos. A nek az ügy

T

Kinába

Peki

Kiangsi c harc z volt embert ve japán tisz

Péterv

szerint *Kin* északi sere hankai kon külföldiek

Sang

északi res kot öltötte az északi vedek és pekingi ke nossággal, tek és vez lefelé men japáni tisz raiban.

Londo

Sanghaiból zel után v idegen kere

Sangh

fölkélok vi A fölkélok forrásnak.

hogy prokl getlenségét. zettől dél vetni fogiáfiók ezüstke re vitte.

A

Páris,

han minisz és *Etienne* zottságban ebben az é besorozását

Newy

külföldi áll sel kormar melyben k Mexikóval az ottani f natosnak washington követeljük Mexikó kor séget az ott

sen úgy számolta a papirokat, mintha ezresek lettek volna. A tanuk előtt lepecsételte és hirtelen kiment a másik szobába. A két levél kicserélése hamarosan megtörtént. Deákkal már az ezresnélküli borítékot iratta meg.

A rendőrségen egvelőre őrizetben tartják a csaló mérnököt. Sürgöny ment Bécsbe az anyjához, mert tőle függ, hogy követeli-e a fia megbüntetését, vagy pedig megbocsát-e neki?

Késő éjjel jelenti tudósítónk, hogy a nagyarányú bűnügynek indult pénzeslevél-história családi jelenetbe fulladt. Kerner anyja amikor megtudta a történetet, azonnal vonatra ült és Budapestre jött. Az állomáson várta Vertán miniszteri tanácsos, az asszony rokona. Ketten mindent megbeszéltek és a kocsin egyenesen a főkapitányságra hajtottak. A mikor az asszony az emeletre ment, ép kivezették az egyik szobából a fiút. Az anya és a fiu szemben állottak egymással. A fiu tévován megállott, nem mert egy lépést se előre tenni. Az özvegy kilátta a karját és magához ölelte a fiát.

Most már csak a formalitások voltak hátra. Az asszony visszavonta a feljelentést, a fiút azonnal szabadon bocsájtották. Még azt is megfogadtatták vele, hogy ebből az ügyből kifolyólag nem lesz öngyilkos. A becsületszóval aztán pontot is tettek ennek az ügynek a végére.

TÁVIRATOK

Kínában ismét kiütött

a polgárháború

Peking, július 15. Az északi csapatok és Kiangsi csapatai között Kiukiang közelében harc volt, amelyben az északi csapatok 300 embert veszítettek. A déli csapatoknál nyolcz japán tiszt is van.

Pétevár, július 15. Ma ideérkezett jelentések szerint Kinakianánál tovább follik a harc. Az északi sereg előkészíti a város megszállását. A hankai konzulok elhatározták, hogy a kinkiangi külföldiek számára élelmet küldenek.

Sanghai, július 15. Hiangsi tartomány északi részében a zavargások igen komoly alakot öltöttek. A sajtó egy része azt állítja, hogy az északi csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek és a fölkelők mindenütt győztek. A pekingi kormány ellenben azt közli a nyilvánossággal, hogy a déli csapatok megsemmisültek és vezérük egy japáni torpedón a Jangcen lefelé menekült. Pekingben az a hír jár, hogy japáni tisztek is küzdöttek a déli csapatok soráiban.

London, július 15. A Morningpost jelenti Sanghaiból: A délkinai csapatok a kiukiangi ütközet után visszavonultak Kulingba, a hol sok száz idegen keresett menedéket.

Sanghai, július 15. (Német kábeltársaság.) A fölkelők visszavonulásáról szóló hírt megerősítik. A fölkelők nyilván híján vannak minden segélyforrásnak. Huzing ma reggel Nankingba érkezett, hogy proklamálja Nankingnak Pekingtől való függetlenségét. Japán oldalról híre jár, hogy a Jangcztól délre eső tartományok két napon belül követni fogják ezt a példát. A kiukiangi japán bankfiók ezüstkészleteit egy japán ágyunaszád fedélzetre vitte.

A francia hadügyi reform

Páris, július 15. Ma délelőtt az Elysée palotában minisztertanács volt. Barthou miniszterelnök és Etienne hadügyminiszter délután a hadügyi bizottságban közölni fogják, hogy a kormány már ebben az évben meg akarná kezdeni a huszévesek besorozását.

A mexikói forradalom

Newyork, július 15. Mexikói távirat szerint a külföldi államok itteni képviselői közös egyetértéssel kormányaikhoz azonos jegyzéket intéztek, a melyben kijelentik, hogy az Egyesült Államoknak Mexikóval szemben tanúsított magatartása erősíti az ottani forradalmi mozgalmat. A jegyzék kivánatosnak mondja, hogy az európai hatalmak washingtoni képviselői utasítsanak arra, hogy követeljék az Egyesült Államoktól, ismerje el Mexikó kormányrendszerét, vagy vállalja a felelősséget az ottani helyzetért.

UJDONSÁGOK

Koleraveszedelem

Magyarországon

— Belgrádból behurozolják a kolerát —

— Saját levelezőnkől. —

Budapest, július 15.

Zágrádból és Zimonyból elérítő hírek érkeznek. Koleragyanus esetek mind gyakrabban fordulnak elő, amelyek általános rettegésben tartják Horvátország lakosságát.

A balkáni háboru borzalmait nem kimélik az északi területeket sem. Az első háboru alkalmával a török seregben óriási pusztításokat vitt véghez ez a rémes ragály, amely csakhamar a szerb hadseregre, innen pedig a szerb fővárosba vonult és százezrekre szedte áldozatait. Megirtuk lapunkban annak idején azt is, hogy a háboru ismételt kitörésénél a kolera ismét pusztít a szerb hadseregben. A harcstéren tömeges megbetegedések és halálesetek történnék, amelyek — dacára a nagy titkolózsának — csakhamar a közvetlen szomszédos területek lakóit ejtik rémületbe.

Ujból a kolera rettenetes veszedelme fenyeget és ezuttal — úgy látszik — komolyabban, mint az előző esetben, mert a borzalmas betegség Belgrád városában már tömegesen szedi áldozatait és dacára minden óvintézkedésnek, az már kifelé, hazánk felé veszi rettenetes útját.

Zágrádból jelenti ugyanis, hogy a horvát-szlavon országos kormányhoz érkezett jelentés szerint Mitroviczában koleragyanus eset fordult elő. Egy Gjuró Spirics nevű napszámos betegedett meg egy Belgrádból érkezett teherhajón koleragyanus tünetek között. Miután Zimonyból is két gyanus esetet jelentenek és a belgrádi koleraesetek száma igen nagy — az egyik jelentés szerint 86 megbetegedés fordult elő, köztük 23 halálos kimenetelű — a horvát országos kormány már ez év május 9-én kiadott rendeletét, melyet a Nisben és Pirothban felmerült koleraesetek miatt adott ki, most megismételte és annak keresztülvitelét lelkére kötötte a hatóságoknak.

A szóbanforgó intézkedések a köztisztaságra, az ivóvízre, az élelmiszerforgalomra, a járványkórházak felállítására és azoknak kellő szerekkel való felszerelésére, valamint a koleragyanusak szigorú izolálására, a velők érintkezettek fertőtlenítésére és az idegenforgalom orvosi felügyeletére vonatkoznak.

A mitroviczai gyanus esetet illetőleg úgy intézkedtek, hogy azt a hajót, amelyen a beteg munkás utazott, helyezték egészségügyi zárlat alá, a legénységet pedig helyezték orvosi felügyelet alá. A Mitroviczában és Zimonyban megbetegedettek váladékait a zágrábi vegyészeti intézetbe küldötték, amely eddig nem fejezte be a vizsgálatot. A megbetegedettekkel érintkezett személyek dejektumait is Zágrádba küldik. Dr. Reichwein tartományi egészségügyi felügyelő ma este Zimonyba utazott, hogy minden szükséges óvintézkedést megtegyen. Szerém vármegye alispánját és a zimonyi polgármestert visszahívták szabadságukról, hogy az óvintézkedések hatósági keresztülvitelét ellenőrizzék.

A legerélyesebb óvintézkedésekre van tehát szükség, hogy a rettenetes kórt hazánkba be ne hurcolják, mert az árvizek, áradások pusztításai, a politikai és gazdasági elemi csapások már annyira meggyöngyítették erőinket, hogy a balkánhoz hasonló háboru nagyobb pusztítást már nem vihetett volna véghez ebben az agyonanyagotott hazában.

NAPIREND. Naptár. Szerda, július 16. Római kath.: Karmelh. B. Assz. — Prot.: Ruth. — Görög-ország: július 3. Anatól. — Zsidó: Thamusz 11. — A napkél reggel 4 óra 19 perczkor, nyugszik este 7 óra 52 perczkor. — A hold két este 7 óra 19 perczkor, nyugszik éjjel 1 óra 42 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — Nyitvalevő muzeumok: Nemzeti Muzeum állattára 9—2-ig, Aquincumi Muzeum 9—4-ig, Erzsébet Muzeum 9—12-ig és 3—4-ig, Ernst Muzeum (Nagymező-utca 8.) 9—4-ig, Gyermektanulmányi Muzeum 9—12-ig és 3—4-ig, Közlekedési Muzeum 9—12-ig és 2—6-ig, Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig, Néprajzi Muzeum 3—7-ig, M. kir. Kereskedelmi Muzeum külkereskedelmi hírszolgálat és közszállítási osz-

tály 9—2-ig, vám- és tarifaosztály 3—6-ig. — Nyitvalevő képtárak: Magyar Biedemayerék kiállítása az Ernst Muzeumban (Nagymező-utca 8.), nyitva 9—4-ig. Belépődíj 1 korona. Állandó kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.), nyitva egész nap. A Szépművészeti Muzeum modern képtára, nyitva 10—2-ig. A gróf Pálffy-gyűjtemény a Szépművészeti Muzeumban, nyitva 10—2-ig. Belépődíj nincs.

— **Időjárás.** Hazánkban tegnap a keleti és északkeleti hegyvidékeken voltak kisebb-nagyobb esők, amelyek itt-ott zivatarral jártak. (Szatmár 25. Marosvásárhely 21, Nagybánya 16 mm.). Egyebütt az idő száraz és tulnyomóan derült volt. A hőmérséklet tovább emelkedett, napi közepe azonban még a normális alatt maradt; maximuma 29 C fok volt Eszéken, minimuma 7 C fok Tátrafüreden. — **Prognózis a következő 24 órára:** A hőmérséklet sülyedése várható, sokhelyütt esővel, vagy zivatarral. (Sürgöny-prognózis: Hűvösebb, sokhelyütt csapadék, zivatarak.)

— **A király nyaralása.** Ischlből jelenti: A király ma, délután fél hat órakor vadászatra indult. A felség az ébensei uton hajlatott Mitterweissenbachba és onnan a Weissenbach völgybe, a Wam patak torkolatáig. Innen Böhm udvari tanácsos, udvari vadászmeister kíséretében gyalog tette meg az utat a vadászállásig, ahová negyed 7 órakor érkezett. A szarvasok közvetlen a vadászat megkezdése után lötvolságra jöttek. De az állatok csak a selejtebbek közül valók voltak. A felség két órát töltött vadászállásán és csak akkor hagyta el azt, amikor a szarvasok, amelyeket nem akart zavarni, elhúzódtak. A felség negyed 9 órakor tért vissza Ischlbe, ahová 3/49-kor érkezett meg, teljes sötétségben. A késői idő és hűvös időjárás dacára nagyszámu közönség várta az uralkodót az ébensei uton és a villa bejárójánál és lelkes óvációban részesítette a felséget, aki nyitott hintóban tette meg az utat és aki szívesen köszönte meg a tisztelgést.

— **Hadgyakorlatok Krakóban.** Krakóból jelenti: Lipót Szalvátor főherczeg, tüzérségi főfelügyelő ma résztvett a környékbeli tüzérségi gyakorlatokon. Novi Targból távozása előtt a főherczeg automobilon Zakopaneba és a tengerszemhez ment. Ma este a főherczeg tiszteletere a helytartósági elnökhelyettes ebédet ad.

— **A Szimplon-alagut vaskapuja beszakadt.** Milánóból a Szimplon-alagut vaskapujának katasztrófáját jelenti: ugyanis a Szimplon-alagutnak Olaszország felé ásitó torkánál felvonó láncokkal egy több mázsás, óriási vaskapu van a sziklafalba ékelve. A kapunak az a rendeltetése, hogy leereszthessék és elzárhassák vele az alagutat, ha Itáliát katonai támadás fenyegetné Franciaország részéről. Teljes erővel rohanó expresz se tudná áttörni a hatalmas vasalkotmányt. Tegnap a kapu tartó fölánc elszakadt és a kapu lezuhant, ettől kezdve az alagut bejárását. Szerencsére még idejekorán értesíthették a genfi állomást, ahol aztán feltartóztatták a gyorsvonatot.

— **Uj katonai épületek Budán.** A budai oldalon, közvetlenül a Sashegy alján, a Budaörsi-ut mentén most kezdtek meg az új honvédkaszárnya építését. Az óriási épület, melynek főhomlokzata a Duna felé fog nézni egy-két év alatt teljesen elkészül. Az új honvédlaktanya közelében, a Lenke-ut végén egyidejűleg megkezdtek a katonai ruharaktár új szárnyának fölépítését. Ez az épület is hatalmas területet foglal el. A raktár építése már annyira előrehaladt, hogy ezt az épületet már ez év végén átadhatják rendeltetésének. Mindakét laktanya építését a katonai építészeti felügyelőség vezeti.

— **Nyári szezon Csorbatón.** A Tátrából végre kitünő nyári időjárást jelentenek. A tátrai villamos vasutak teljes nyári menetrenddel közlekednek Csorbatóra, naponként hét vonattal. A világhírű Csorbató egyrészt Poprádfelkáról villamos vasutal, másrészt pedig Oderberg felől fogaskerekű vasutal a legkitünőbb összeköttetéssel bír. Teljes napi ellátás, lakással együtt Csorbatón, ahol az idén új bérlők már eddig is sok, a kényelmet szolgáló javítást eszközöltek, már napi 10 koronáért kapható. Bővebb felvilágosítással és prospectussal szolgál a fürdőigazgatóság. Csorbatón, vagy a Központi Menetjegyiroda, Budapest (Vigadó-tér.).

— **Felrobbant kazán.** Ma este Pestszentlőrincen, a dr. Lipták-féle vasbeton-gyárban egy új gőzkazánt akartak kipróbálni. A kazán eddig még ismeretlen okból felrobbant és a közelben tartózkodó Bende Imre 19 éves vasesztergályossegédet a kirobbanó gőz olyan erővel vágta földhöz, hogy azonnal meghalt. Vidovics József munkás könnyebb sérüléseket szenvedett. A vizsgálat megindult.

— **Házasság.** Posgay Miklós országgyűlési képviselő leányát, Rózsikát, ma délelőtt vezette oltárhoz a Jézus Szent Szive-templomában Kiss Béla honvédszázados. Az esketési szertartást Tomcsányi páter vezette. Az esküvőn nagyszámu előkelő közönség jelent meg.

— **Nagy vasuti katasztrófák.** Prágai jelentés szerint folyó hó 15-ére virradó éjjel a bustiehrad vasut Smezna—Sternberg állomásán a Prágából jövő személyvonat összeütközött egy veszteglő tehervonattal. A személyvonat *tíz utasa*, többnyire csehországiak, megsebesült. A tehervonat mozdonyvezetője, két fűtője és kalauza súlyosan, vonatvezetője és három kalauza könnyen megsebesült. A személyvonat fűtője és egyik alkalmazottja súlyosan, a mozdonyvezető, vonatvezető és egy kalauz könnyen megsebesült. Két lokomotív és három kocsi megrongálódott. A szerencsétlenség színhelyére három segélyvonatot küldtek. — A kaliforniai Los-Angelesban történt borzalmas vasuti katasztrófáról a két egymásba szaladt villamos vasut katasztrófájáról még a következőket jelentik: A rémes katasztrófát vásott suhancok idézték elő, hogy a két villamos vasut kirándulókkal zsufova rohant egymásnak. Tizenegy utas meghalt és kétszázalán többet súlyosan megsebesültek. Most kiderítették, hogy utcai gyalogosok a tilosra állított vasuti szemafort szabadra állították, mikor ellenkező irányból egy éles kanyarulat mögött már közel volt a másik villamos vasut.

— **Letartóztatott borkereskedő.** Aradról jelentik: Május hó végén letartóztatták Hoffmann Károly gyoroki borkereskedőt, aki 150.000 korona értékű váltót hamisított. A letartóztatott védője Hoffmannak elmeállapotát kérte megvizsgáltatni. A törvényszéki orvosok ma adták be szakértői véleményüket, melynek értelmében Hoffmann nem elméjű. Ennek következtében a napokban szabadlábra helyezik Hoffmannat.

— **A vő és az após.** A családi tragédiák száma ismét szaporodott eggyel, Feiermann Lipót 39 éves kereskedő ma este a Népszínház-utca 16. számú ház előtt megleste apósát, Spitzstein Ignácot és forgópisztolyval kétszer rálőtt. Amikor látta, hogy az öreg összeesik, a fegyvert maga felé fordította és elsütötte. A mentők mindkettőjüket a Rókusba szállították, ahol az orvosi konzilium megállapította, hogy mindkettőjük sebesülése életveszélyes. Csak az apóst lehetett kihallgatni. Elmondta, hogy a veje nagyon viharos életet élt az utóbbi időben, ivott, kártyázott, rosszul bánt a feleségével, az ő tanácsára a leánya ott hagyta az urát és hazajött. Ebbe nem tudott belenyugodni Feiermann, mert nagyon szerette a feleségét. Hiába könyörgött azonban az apósának, az törhetetlen maradt és a leányát nem engedte vissza férjéhez. Feiermann most így akart boszul állni.

— **Leleplezett találkahely.** Ismét a nagyváros piszkát kevergette fel egy kicsit a rendőrség. Letartóztatták ugyanis Rohrlíchné Sándorné, Utassi Gizellát, akit az a vád terhel, hogy eladta Magda nevű tizenhét éves leányát. A rendőrség már régóta figyelte Rohrlíchnét, de csak most tudták leleplezni. Májusban az asszony az Eötvös-utca 44. számú ház első emeletére költözött. Lépcsőházból nyíló négy szobás lakást bérelt és itt folyták éjjelnappal a tivornyák. A konkurrenzia sietett a rendőrség segítségére. Ugyanabban a lépcsőházban van ugyanis egy másik négyszobás, elegáns lakás, amelynek aajtán fényes réztábla hirdeti, hogy ott van a „Beifeld-iroda”. A Beifeld-irodában azonban sohasem dolgoznak, az iroda ugyanis találkahely. Az „iroda” nem türe a „piszkos” konkurrenzit és sietett figyelmeztetni a rendőrséget. Két detektív hamarosan kikutatta, hogy Rohrlíchné délelőtt és délután a lakásán fogadta a vendégeket, este pedig két lányval sorra járta a belvárosi és lipótvárosi kávéházakat, ahol rendes üzleti formák között kereskedett a leányokkal. Ezenkívül a napilapok apróhirdetéseiben hirdette, hogy az Eötvös-utca 44. számú házban, két fiatal leánynál elegáns szobák napokra is kiadó. A detektívek megállapították, hogy a veszedelmes asszony varróleánykákat, masamódeányokat és nevelőnőket csábít a bünre, de rendszeren üzérkedik a tulajdon leányával is. Napokig tartó figyelés után tegnap délután Rohrlíchnét, a leányát, Magdát és F. Éva tizenhét éves volt nevelőnőt a főkapitányságra vitték. A gonosz asszonyt letartóztatták, a két leányt pedig átadják a patronázs-egyesületnek.

— **Bányarobbanás.** Párisi jelentés szerint az aubini bányában tegnap fölrobbant a bányagáz és az explózió tízenegy bányászt megölt.

— **Egy régiségkereskedő szökése.** Bécsi jelentés szerint Satori Frigyes 52 éves régiségkereskedő eltűnt a városból. A múlt szombaton Spitz Anna régiségkereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy 20.000 koronát érő műtárgyakat adott át Satorinak értékesítés végett, de az se pénz nem adott, se az árakat nem hozta vissza. A rendőrség kiderítette, hogy Satori július elsején utazott el Bécsből és Amerika felé vette útját. Satori ellen már többször tettek feljelentést Bécsben, egy ízben Budapesten le is tartóztatták, de mert a kárt megtérítette, szabadon bocsátották. Satori neje öt éves gyermekével szintén elutazott Bécsből és valószínűleg tartják, hogy utána ment.

— **Az amerikai milliomos-leány titokzatos halála.** Megirtuk annak idején annak az amerikai 19 éves milliomos-leánynak tragikus esetét, aki két kérése Herbert Johns és a félkarú Cann között a választást nehéz uszóművelet utján akarta eldönteni. Mind a két ifju a milliomos-leány, Alice Christel kezére pályázott. Azt remélvén, hogy a félkezű Cann a kitűzött feladatnak nem tud megfelelni, annak ígérte kezét, aki a wilceburgi nagy tavat gyorsabban átussza. Nagy meglepetésre a félkezű Cann lett a verseny győztese, Alice kisasszony mégis Herbert Johnsnak ígérte a kezét. Másnap a szépséges milliomos-leány eltűnt és csak napok múlva találták meg holttestét a tó ingoványában. Meggyilkolták őt. A gyanu eleinte Herbert Johnsra irányult, de ez — mint egy Newyorkból érkezett távirat jelenti — tisztázta magát, annál terhelőbben vallottak a tanuk Cann ellen, a kívül állítólag a verseny után együtt látták a lányt a tó partján sétálni. Vannak viszont arra is tanuk, hogy a tragikus véget ért leány kísérője az eset előtt fekete ruhában volt, mások szerint Cann világos nyári ruhát viselt. A meggyilkolt atyja ellen is gyanakodtak, mert egy izben, mikor leányát kedvesével félremagyarázhatatlan helyzetben együtt találta, le akarta azt löni vadászpuskájával. A törvényszéki orvosok határozottan azt állítják, hogy a leányt vízbefojtották, ami állal elesik az a kmbináció, hogy esetleg öngyilkosság esete forog fenn.

— **Letartóztatott bankdirektor.** Ma este az Üllői-utí vasuti összekötő hid alatt B. 41. auto halálra gázolta Mészáros Antal munkást. Az automobil tulajdonosa, Gál Imre szolnoki bankdirektor vezette, akiről a rendőrség megállapította, hogy nincs jogosítványa a vezetésre. Mivel szemtanuk vallomása szerint a bankdirektor vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget, letartóztatták. A vizsgálat tovább folyik.

— **Családirítás Miskolcson.** A miskolci Gyár-utca 1. számú házában lakott Deres István, egy félkezű ember a családjával. Deresnek évekkel ezelőtti munkagép szakította le a karját s most a béna ember a miskolci téglagyárban dolgozott. Nem is tudott annyit keresni, hogy négy apró gyermekét és feleségét eltarthassa s ezért az édesanyjához költözött, aki két keze munkájával dolgozott értük. Nyolcz hónappal ezelőtt a téglagyár is elbocsátotta. Nem tudott munkát kapni sehohol s most már tisztára kegyelemkenyérrel élt az anyjánál. Az öreg asszony gyakran érezte is ezt a Deres-családdal. A szerencsétlen ember teliesen elkeveredett s különösen az szomorította, hogy a gyerekeivel is rosszul bántak. Tegnapra azután Deres elhatározta, hogy kiírja családját. Előbb azonban elment a gyár-utcai Kohn-féle kocsiműhelybe s ivott. Estefelé hazakullogott és éppen abban a pillanatban ért a háza udvarára, amikor az édesanyja szidta, verte a legkisebbik gyereket, a két és fél éves Lászlót. Erre berohant a kamrába, előhozta a revolvert és közelített a gyermeke felé. Az öregasszony észrevette a dolgot, felkapta a gyereket és menekülni próbált vele. De Deres utána eredt és közvetlen közelből a kis Laci arcába sütötte a fegyvert. A gyerek ott menten meghalt. Ezután a négyesztendő Sándor fiára rontott, akit mellen talált a golyó s most a halállal vívódik. A következő lövéssel az öregasszonyt sebesítette meg életveszélyesen, majd maga ellen fordította a fegyvert, de a retentó sikoltozás és sűrű fegyverdörgés ekkorra már a fél utcát becsalta a házba. A két utolsó lövés számos ember szemeláttára történt, kik közül többen az utolsó pillanatban bátorságot vettek, rárohantak az ördögön családiróra, kicsavarták kezéből a fegyvert, amely még utoljára elsült, de csak horzsolta Deres István vállát. Százán és százán álltak körül a véres udvart, ahonnan a rendőrök Derest dr. Koslik István rendőrfogalmazó elé vitték. A családirót letartóztatták.

— **Az amerikai vasutas-sztrájk.** Washingtoni jelentés szerint a keleti vasutak és az alkalmazottak között az Erdmann-féle békebíróvási törvény kiegészítése kérdésében megegyezés jött létre. Wilson elnök ösztönzésére a szenátus holnap fogja megvitatni a törvény kiegészítését.

— **Sikkasztó bankigazgató.** Megemlékeztünk báró Kuhn Móríc bankigazgató sikkasztásairól. Innsbrucki jelentés szerint a szökésben levő Kuhn Móríc bárót már letartóztatták. Báró Kuhn ellen az a vád, hogy mint a Deutsch-Alpenländische Bank vezetője több éven át bűnös manipulációt folytatott, amelyek azt eredményezték, hogy a bank likvidált. A passzív felmilió korona. Ezt az összeget az igazgatóság tagjainak kellett fedezni. Az igazgatósági tagok erre feljelentést tettek báró Kuhn ellen. A bank 1905-ben alakult meg és meglehetősen nagy üzleti tevékenységre tett szert. A múlt évben még 5 százalék osztalékot fizetett. Már ekkor híresztelték, hogy a bank vezetése körül szabálytalanságok vannak. Ezeket a híreket azután megerősítette báró Kuhn elbocsátása. Kuhn azzal vádozta, hogy betéti nyugtákat hamisított, másrészt pedig nagyobb összegeket vett ki önhatalmúlag a bank pénztárából. A bankot most a német takarékpénztárak központi bankja szánja. Báró Kuhn egyébként érdesseti tanácsos is, igazgatója volt az innsbrucki államerdészeti hivatalnak is.

— **Rendőri hírek.** Életunt kéményseprőmester. Bogdán Sándor fővárosi kéményseprőmester ma délután a Baross-utca 117. szám alatt levő lakásán föblötte magát és azonnal meghalt. Az életunt kéményseprőmester jómódu, családos ember volt, állítólag győgyíthatatlan betegsége adta kezébe a gyilkos fegyvert. — **Egy postatiszt tragédiája.** E hónap 12-én éjszaka Freiler Győző harminczkétéves postatiszt két barátjával a 139-es számú egyfogatu bérkocsin ment hazafelé az Angol Parkból. Freiler Kőbányán lakik és amikor a kőbányai vám elé ért a vámsorompó rudját a nagy szélvihar kiemelte a helyéből és a rud a kocsi baloldalán ülő Freiler Győző hasába vágódott. A postatiszt még aznap rosszul lett, bevitték a II. számú sebészeti klinikára, ahol ma hajnalban meghalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot. — **Tűz.** Az éjszaka a Práter-utca 33. szám alatt épülő ház állványzata a száritó kokszkályhától kigyuladt és nagyrésze leégett. A VIII. kerületi tűzoltók oltották el a tüzet.

— **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

— **Jardin de Paris.** Szerdán este lép fel először Rózsahegy Kálmán a kabaré színpadán. A Nemzeti Színház nagyszerű művésze „A pesti ur” című, számára irt kis életkép főszerepét játssza és bőséges alkalma lesz művészi egyéniségét teljes sokoldalúságában bemutatni. Rózsahegy fellépését óriási érdeklődés előzi meg. Rózsahegy mellett a műsor legkiválóbb erősségei: Valsy, Thea Degen, Tho Körner, The 8 Newyork, Ragtime, Lenkeffy Ica, Szücs Nelli, Hollós Ferike, Tóttosi Lola, Sajó Géza, Czobor és Marosffy és Bol-dizsár lépnek fel új szólószámokkal és jelenetekben. A Tabarin műsora is bővült új produkciókkal, amelyek mellett a régi műsor pompás attrakciói: Lou et Tény, Bob and Macco, Maso et Floritta, Rely Ber meghosszabbított vendégzsereplésüket folytatják, ezeken kívül még 30 elsőrendű tánc attrakciók lépnek fel.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

— **Lányi hadnagy repülése.** Gyuláról jelentik, hogy Lányi hadnagy vasárnapra tervezett látványos felszállását a kedvezőtlen időjárás miatt ma délutánra halasztotta. Hétköznap lévén, csak kétezer főnyi közönség nézhetett végig repülését, a katonai gyakorlótéren. A pilóta meglehetősen szelben négyszer emelkedett a levegőbe, 80—100 méter magasságban. Harmadik felszállásánál magával vitte Gyöngyössy Terézt, a szegedi színtársulat naiváját és husz méter magasságban egy kört irt le vele. A közönség lelkesen ünnepelte a bátor művésznőt a pilótával együtt. A repülést végignézte gróf Almásy Dénes is családjával és a felszállások befejeztével melegen gratulált Lányinak a gyönyörű mutatványokhoz. Lányi a napokban Gyuláról Orosházára röpül, ahol vasárnap szándékozik látványos röpülést rendezni.

— **A repülőgép szolgálatai a csatamezőkön.** Csata után kétszáz kilométerrel a legnagyobb feladat a sebesültek felkutatása. Nagy és kiterjedt harcmezőn ez persze igen nehéz munka. A balkáni háború szolgált számos bizonyossággal arra nézve, hogy bármilyen szorgos vizsgálat mellett is a harcmezőn visszamaradt számos és legfőként súlyos sebesült, akiket a kutató egészségügyi csapatok nem láttak, vagy nem is láthattak. Nyilván ez indította a francia hadvezetőséget arra, hogy a sebesültek felkutatásánál a repülőgépeket is igénybe vegyék. Raymond, egy közismert francia aviatikus, aki egyébként jónevű orvos és politikus is, kezdte meg az erre vonatkozó kísérleteket, melyek szép sikerrel végződtek. Jelentését nemrégiben terjesztette elő a francia katonai-orsvosi vezetésnek. Ebben azt mondja, hogy a repülőgép motorjának erős és átható bugása jóformán minden körülmények között figyelmessé teszi az eldugott helyen fekvő sebesültet is és a keze ügyébe eső tárgyat jelt adhatván, feltétlenül magára vonja az aviatikus figyelmét. A repülőgép kíséretében levő automobil révén azután lehetővé lesz a sebesülteket az első segélyhelyre szállítani. Ilyen szolgálata legalkalmasabb a kétfedélű repülőgép, mely szabadabb látókört biztosít az aviatikusnak.

Nyilttér

(E rovatban közlítették nem vállal felelősséget a szerk.)

Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár r. t.
üzleti helyiségeit
V., Váci-körút 36-38. sz. a.
épült székházába helyezte át.

Ajánlja tűz- és betörésmentes pánccsalkrónyot (Safe Deposit), elfogad betételeket legkedvezőbb kamatoztatás mellett, leszámlát váltókat, előleget nyújt értékpapírokra, vesz és elad értékpapírokat, kiállít hitelleveleket stb. stb.

Valóság
A történet
akiről semm
helyéül szol
nagy tumul
Az áldozat
A kalandor
szerencsétlen

A múlt
keztek a Pa
érkezett meg
a hölgy pec
ban, ami m
furesa két e
tárgyaló tár
karékpénztár
bankigazgat
pesti bankca
jelentő lapo
igazgató és
nagyon gyar
hogy a dolg
Mielőtt
hoz, a ném
következő s

A 19
böl való
mos megs
Pannonia-
és neje n
tartóztatni
laszt kérü
dr. Eberh

A rendő
hatóság Tri
A leány
Helenenfels-
meghaltak é
nagy selyen
rámardt és
kás dolgozik
azt két nagy
év legnagyobb

berhau kis p
szöktették m
nyomozás m
zalta a leán
vele, ahol a
és budapesti
rint Schiffer

a szállodábó
rón maga el
Schiffer viss
Schiffer meg
vétre, amely
repelt. A v
bányatulajdo
kokkal fizet

A nyom
Schiffer a s
segítő társa
nap és éjjel
seregbeli tisz
ja az unifor
esetre ebben

Nem é
czim- és lak
A. Armand.
Jakása volt
Andrássy-ut
tus és szepte
a Margitszig
riával, akit
ségül. Háron
július hónap
üdüles előtt
brészlai czu

SA

Svengali II.

— A titokzatos idegen —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 15.

Valóságos rémregény, ami itt alább következik. A történet központjában egy titokzatos idegen áll, akiről semmit sem tudnak. A nagyváros jó buvóhelyül szolgálhat ilyen kétes egzisztenciáknak, a nagy tumultusban elillannak az ilyen kalandorok. Az áldozat egy 19 esztendőes duggazdag gráci leány. A kalandor hipnotizálta és aztán könnyen elbánt a szerencsétlen leánnyal.

A múlt hét szombatján különös vendégei érkeztek a Pannónia szállónak. Egy ur és egy hölgy érkezett meg a bécsi vonattal, az uron turistaruha, a hölgy pedig kemény feketekalapos lovaglóruhában, ami mindenestre különös utazási viselet. A furcsa két ember fel is tűnt a szálló előcsarnokában tárgyoló társaságnak: *Málnássy István* pozsonyi taktarékpenztári igazgatónak, *Incze Béla* soproni bankigazgatónak és *Róth Józsefnek*, aki egy budapesti bankcézég főnöke. A társaság megnézte a bejelentő lapot, amelyen ez állott: *Schiffer Armand igazgató és neje sz. Ella Tiflisből*. A társaság nagyon gyanusnak látta a párt és elhatározták, hogy a dolgot átadják egy magán-detektívnek.

Mielőtt a detektív hozzálátott volna a munkához, a német konzulátushoz és a rendőrséghez a következő sürgöny érkezett:

A 19 éves német születésű nemesi családból való Wunderlicht kisasszonyt egy szélhámos megszöktette. Hír szerint Budapesten a Pannónia-szállóban laknak Schiffer Armand és neje néven bejelentve, kériük a leányt tartóztatni, míg rokonai nem jönnek érte. Választ kérünk. A *Schreiberhausi* rendőrhivatal, dr. Eberhardt.

A rendőri apparátus megmozdult és a német hatóság Triesztben *feltartóztatta a titokzatos párt*.

A leányt valódi nevén *Nussy Wunderlicht von Helenefels*-nek hívják, tizenkilenc éves, szülei meghaltak és így ő egyetlen tulajdonosa annak a nagy selyemgyárnak, amely szülei örökségképpen rámaradt és a melyben ma körülbelül kétezer munkás dolgozik. De mert a leány nem ért az üzlethez, azt két nagybátyja igazgatja. A duggazdag leány az év legnagyobb részét marienthaali birtokán, Schreiberhaus kis porosz város közelében tölti el. Innen szöktették meg július hónap 10-én, csütörtökön. A nyomozás megállapította, hogy *Schiffer hipnotizálta a leányt*. Schreiberhausból Bécsbe utazott vele, ahol a *Hotel-Sacherben* szállottak meg. A bécsi és budapesti szálló személyzetének vallomása szerint Schiffer több ízben távozott el néhány órára a szállodából, és a nő ezalatt egy helyben ülve, mérőn maga elé tekintve maradt a szobában, amíg Schiffer vissza nem jött. Azt is kiderítették, hogy Schiffer még a szöktetés előtt szert tett egy utlevélre, amelyen az öt kísérő hölgy *nővéreként* szerepelt. A veszedelmes kalandor Budapesten tífiszi bányatulajdonosnak adta ki magát és arany frankokkal fizetett.

A nyomozás adatai szerint az is kiderült, hogy Schiffer a szöktetést nem követte el egyedül, két segítő társa volt, akik a múlt hét péntekén egész nap és éjjel nála voltak. Az egyik egy közös hadseregbeli tiszt, de az is lehet, hogy jogtalanul hordja az uniformist. A hatóság nyomozása minden esetre ebben az irányban is kiterjed.

Nem érdektelen a gyárigazgató ur múltja. A cím- és lakjegyzékben ez olvasható róla: *Schiffer A. Armand, quári igazgató, Király-utca 90. Állandó lakása volt ezen kívül a Rottenbiller-utca 4. és az Andrássy-ut 21. számú házában. 1911. július, augusztus és szeptember hónapjában Schiffer A. Armand a Margitszigeti Nagyszállóban lakott Gudzu Máriaval, akit szintén ugy szerepeltetett, mint a feleségét. Háromtagu szolgáloményzetük volt. 1911. július hónapjában, tehát rövidesen a margitszigeti üdülés előtt megszöktette H. Krause von Obernick breslauer cukorgyáros harmincznégy éves feltűnő*

szép feleségét, az *Enderstrasse 18. számú palotából*. A dolog óriási feltűnést keltett; a gyáros egészsége annyira megrendült, hogy elmeegógyító intézetbe kellett szállítani, vállalkozásai gondnokság alá kerültek, az asszony — a margitszigeti Gudzu Mária — háromnegyed millió korona adósságot halmozott fel *Schiffer társaságában s miután a család ezt az óriási összeget kifizette, Krausené saját elhatározásából kolostorba vonult*. Az asszony ékszerait a budapesti központi zálogházban 1912. január hónapjában hatvannyolezezer koronáért árverezték el. A Krause-család budapesti ügyvédje utján váltotta magához. Visszamenőleg megállapították, hogy Schiffer Armand 1911. május hónapjában két hétig az Orient-szállóban lakott egy hölgyvel, akiről kitént, hogy duggazdag, helsingforsi illetőségű lány és aki csak családja érélyes közbelépésére került vissza hazájába.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) **Gazdátlan színi-kerület.** Tompa Kálmán az erdélyi II. kerület igazgatója legutóbb arról értesítette a kerület elnökségét, hogy saját elhatározásából lemond az igazgatóságról és egyszersmind bejelentette, hogy a hátralévő egy esztendőre alkalmas utódról is gondoskodott. A színi-kerület elnöksége, a fontos tárgyra való tekintetből, e hó 20-ára Petroszényba összehívta a közgyűlést, ahol ez idő szerint Tompa társulata működik és a közgyűlésen *Festetich Andor* gróf, a vidéki színiélet felügyelője is meg fog jelenni.

(*) **A debreczeni színház bérlete.** Debreczenből jelentik: A színházra kiírt pályázat ma jött le. Összesen két ajánlat érkezett be. *Ditrői Mór*, a Vígyszínház igazgatója csak 1914 szeptembertől venné át a színházat hat évre, mert szerinte a most következő szezonra már nem lehet megfelelő színtársulatot szervezni. A feltételekkel szemben a színház átalakításának költségeit csupán egy harmadrészen hajlandó viselni. A kikötött 40.000 korona kauciót *Ditrői* nem mellékelte. *Mezey Béla*, a délvideki színi-kerület igazgatója, aki a 40.000 korona kauciót deponálta, a pályázat feltételeinek teljesen megfelelő ajánlatot nyújtott be és csak az ellen emelt kifogást, hogy az évenként 7000 koronát kitévő tűzkár biztosítási díjat nem hajlandó viselni. *Mezey* 8 napi határidőn belül kéri a döntést és a szerződés megkötését. A színi-kerület bizottság holnap összeül.

(*) **Német színészek a Budapesti Színházban.** A tanács mai ülésén a Budapesti Színház igazgatójának szerződése alapján megengedte, hogy a bécsi Josefstädter Theater tagjai szeptember 5-től 30-40 napon át színházában vendég szerepelhessen.

(*) **Pánszláv boszúból elpusztított várkastély.** A Felsőmagyarországon levő néhány, már omladozó renaissance-stílusú várkastély közül a legbecesebb volt a XVI. századból való frigyevágási kastély, mely egykor a palocsai Horváthoké volt, majd az alapi Salamon-család birtokába került. Legújabb gazdája egy ló pap, aki pánszláv boszúból, felháborító vandalizmussal elpusztította a régi magyar művészet remek alkotását. A *kastély agrarfilos pártizátaival, faragott kőszíveivel az árkokat töltötte fel, kapuja feletti régi kőszívere most is az utszélen hever, érdekes stukko-díszes teremt és rokokó festésű kis házi kápolnáját pedig malterrel meszeltette be*. A Műemlékek Országos Bizottsága „A műemlékek helyrajzi jegyzéke és irodalma” cz. kiadványában *Spáby Frigyes és Divald Kornél* már évekkkel ezelőtt mint értékes műemléket említették fel a frigyevágási kastélyt, de az illetékes hatóságok mégis elmulasztották azt a törvény által védett műemlékek listájába felvenni. Így azután senkitől sem kérhetik számon a kastély elpusztítását. A kastély külső képe most olyan teljesen, mint egy kaszárnyáé.

(*) **Színpadon tilos az egyenruha.** Érdekes és szokatlan kifogást emelték dr. *Patek Béla* győri színtársulatának legutóbbi előadása ellen Esztergomban, ahol nyári idényt tart a társulat. A kalonai köröknek szemelt szurt, hogy a „Limonádé ezredes” összes szereplői előírásos egyenruhákban játszanak és tiltakoznak ellene, hogy a színpadon „vorschriftsmäßig” uniformisok szerepeljenek. Eddig az volt a panasz a vidéki színészek ellen, hogy a színpadi főhadnagyok a pénzügyőri biztos egyenruhájában feszítettek, ez a mostani eset tehát a vidéki színészet haladásának egyik határkövét képezi.

FŐVÁROS

(*) **Nemzetközi vasúti kongresszus Budapest.** A közúti és kisvasúti nemzetközi kongresszus, amely legutóbb Brüsszelben tartott meg, dr. *Bárczy István* polgármester meghívására elhatározta, hogy az 1914-ik évben Budapesten ül össze.

(*) **A Gellért-gyógyfürdő felszerelése.** A városgazdasági ügyosztály elkészítette a Gellért-gyógyfürdő installációs munkálatainak kiírására vonatkozó tervezetét, melyhez az építési végrehajtó-bizottság is hozzájárult. A tanács mai üléséből az installációs munkákra, melyekben a fűtési és szellőztetési, az egészségügyi berendezések és a berendezési tárgyak foglaltatnak, ez évi szeptember hó 15-i határidővel az árlejtést kiírta.

(*) **A villamos-bérekocsik koncessziója.** A Magyar Lloyd Társulat tudvalevően a tanács rendelkezésére bocsátotta 150 vonatkozó villamos-bérekocsira vonatkozó koncesszióját. Ennek folytán több oldalról folyamodtak a tanácshoz koncessziók kiadása iránt. A tanács mai ülésén elhatározta, hogy mindenekelőtt bevárja, hogy az engedélyezett benzines automobil-bérekocsik mennyiben felelnek meg a lakosság ezirányú szükségletének és a 150 villamos automobilra vonatkozó koncesszió kiadása tekintetében csakis akkor fog állást foglalni, ha konkrét tapasztalati adatok állnak majd rendelkezésére az irányban, hogy az engedélyezett benzinautomobilok létszáma mennyiben elégíti ki a főváros lakosságának autotaxaméteres szükségletét.

(*) **Játékdélutánok a polgári leányiskolában.** A tanács az Elnök-utcai polgári leányiskola igazgatójának előterjesztésére hozzájárult ahhoz, hogy a X. kerületi Elnök-utcai polgári leányiskola tanulói részére, tekintve, hogy elég növendék van, a játékdélutánok a nyári nagy szünetben is fentartassanak.

(*) **A statisztikai hivatal új helyisége.** A székesfővárosi statisztikai hivatal közli, hogy ma a Váci-utca 80. szám alá költözött át és az összes megkeresések és levelek oda intézendők.

(*) **A fővárosi fürdőinek tanulmányozása.** A földmívelésügyi miniszter leiratban kérte meg a fővárost, engedné meg a kincstári fürdők és nyaralótelepek ügykörében működő tisztviselőknek, hogy a székesfőváros modern berendezésű mintafürdőit részletesen tanulmányozzák. A főváros a kérelmet természetesen teljesítette és egyben utasította a fürdők igazgatóit, hogy délutánonként a fürdőket felkereső állami tisztviselőket kellő és részletes felvilágosításokkal lássa el.

(*) **A munkanélküliek statisztikája.** A Városi Szemle június-júliusi számában „A fővárosi munkanélküliek akciója” czimen tanulmány jelent meg dr. *Ferenzi Imre* szociálpolitikai szakelőadó tollából, amely a főváros ez évi 50.000 koronás munkanélküliek segélyéből való támogatásról folyamodó 1969 munkanélkülinek életviszonyairól nagyrészt adatokat tartalmaz. Felsorolja a munkanélküliek segélyért folyamodókat foglalkozás, lakóhely kor és családi állapot szerint. Elmondja, hogy a munkából való kilépés oka a folyamodóknak csaknem háromnegyed részénél a munkahiány volt. A folyamodók által kitöltött statisztikai kérdőívek adatait az előjárásági vizsgálat 1815 esetben találta a valóságnak megfelelőeknek. Érdekes adat a tisztas munkás jóhiszeműsége, de egyúttal az ellenőrzés szükségessége mellett is. A folyamodók közül segélyt kapott 1473 (74,8 százalék), elutasított 496 (25,2 százalék). A segélyezés hat hétig tartott. A nők nagyrésze gyári munkás volt, egy számottevő százalék azonban házi cseléd, vagy egészen alkalmi munkás, (mosónő, vasalónő, takarítónő) volt, vagy semmiféle alkalmazást nem tudott kimutatni, hanem egyszerűen szegénységére, számos gyermekére, vagy özvegyi állapotára hivatkozott.

(*) **Kevesebb az adó.** A székesfővárosi kir. adófelügyelőség jelentése szerint ez év június havában egyenes adóban befizettek az állampénztárnál 639.826 korona 81 fillért (3.117.466 korona 82 fillérral kevesebbet, mint a múlt év júniusában), a székesfőváros adópenztárainál 811.023 korona 60 fillért (238.567 korona 37 fillérral többet, mint a múlt év júniusában), összesen tehát 2.938.899 korona 45 fillérral kevesebb folyt be egyenes adókban a múlt hónapban, mint a múlt év június havában. Bélyeg- és jogilleték czimén a múlt hónapban 1.146.447 korona 90 fillér (820.187 korona 32 fillérral kevesebb, mint a múlt év júniusában) folyt be a múlt hónapban.

a kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás, vese- és hólyag-bajoknál, köszvény-nél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjánál kitűnő hatásu.

SALVATOR

Főraktár Budapesten: Édeskuty L. né!

TÖRVÉNYSZÉK

§ A spanyol király örökségi pöre. Saint Gaudensből táviratozzák: A törvényszék a Sapene-örökösök porében ma hozta meg ítéletét. (Sapene tudvalevőleg két milliányi vagyonát a spanyol királyra hagyományozta.). Az ítélet a végrendeletet érvényesnek mondja ki és a keresetet elutasította. A spanyol király ítélet az örökség birtokába lép, amelyet Luchon városára fog valószínűleg átruházni.

§ A Schöberl-fiu örült. A budapesti királyi ügyvédség Schöberl József bűnügyében, aki tudvalevőleg meggyilkolta az apját, az elmeorvosszak-értők véleménye alapján a további büntető eljárást megszüntette. Egyben javasolta az ügyvédség, hogy a Schöberl-fut mint köz- és önzsevélves örüllet továbbra is elmeorvosintézetben ápolják.

§ Az amerikai miss és a bécsi bankár ügye a törvényszéken. Megírtuk, hogy Freund Harry bécsi bankár megismerkedett Nizában Des Reimes Aline Lovette amerikai hölgyvel, akinek utóbb házasságot ígért és biztosítékul, hogy elveszi. 50.000 korona áru Phoenix-részvényt adott s e részvények, amelyek a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál voltak deponálva, letéti jegye a nőnél volt. Freund Harry ezután meg akarta szöktetni az amerikai nőt, aki nem volt hajlandó vele szökni. Erre Freund követelte Des Reimes Aline Lovette-től a Phoenix-részvényeket, de a nő azokat nem adta vissza. Ezért őt Freund feljelentette a nizzai, majd a bécsi rendőrségnél, ahol nem indították meg a nő ellen az eljárást azért, mert amerikai honpolgár volt. A nő feljött ezután Budapestre, hogy felvegye a kereskedelmi banknál a részvényeket. Itt azonban a rendőrség letartóztatta, mert időközben feljelentést tett ellene Freund Harry. A vizsgálóbíró azonban szabadlábra helyezte. A vita tárgya az volt, hogy külföldi egyént külföldön elkövetett bűntettért felelősségre vonható-e magyar bíróság. Freund Harry védője azt vitatta, hogy nemcsak külföldön követte el az amerikai nő a bűntettet, hanem az ügy Pestre is elhúzódott. A védő kérésére az ügyet az igazságügyminiszterhez felterjesztették. Az igazságügyminiszter döntése ma érkezett le, amelyben utasítja a törvényszéket annak a megállapítására, vajon a bűnténynek volt-e Budapesten folytatása. A vádtanács áttette az iratokat a vizsgálóbíróhoz a mellékelt iratok magyarra való fordítása végett s ezután fog csak az ügy felett határozni.

§ A pénzhamisító borügynök. Havlin Gusztáv budapesti borügynök a múlt év nyarán leutazott Jászapátiába, ahol Major Jánosnál béreit szobát. A pesti ur már az első napon elmondta szállásadónójának, hogy hamis pénzt árul jó pénzért. Hamarosan megtudták ezt a környék jobb módú emberei és felkeresték hónapos szobájában a pesti urat. Havlin látogatónak hamis ötven és száz koronásokat mutatott és azt mondta, hogy sok ilyen pénzt tudna gyártani, ha a szükséges gépekhez pénzt adnának neki. Ezer forintot kért vevőtől és azt mondta, hogy ha a gépek meglesznek, 2000 forint hamis pénzt ad a jó pénzért. Raqó Gábor jászszentandrás lakos is megígérte Havlinnak, hogy egy-két nap alatt átadja az ezer forintot, de mielőtt ezt megtette volna, feljelentette a gyanús embert a csendőroknak. Egy polgári ruhás csendőrozmester a feljelentés folytán felkereste Havlint, aki gyanútlanul állt szoba vele és a hamis bankókat neki is megmutatta. A csendőr elfogta a szelthamos embert, akit a törvényszék pénzhamisításért öt évi fegyházra ítelt. A budapesti kir. ítéletábla tekintettel arra, hogy Havlin ilven dolgozott már nagyon sokszor volt a fegyház lakója, büntetését hét évi fegyházra emelte fel. A kir. Kurjának szüneti tanácsa a semmisségi panaszok elutasításával jóváhagyta a tábla ítéletét.

SPORT

§ A gandí evezősverseny. A Magyar Evezős Egyletek Országos Szövetségének igazgatósága, tegnap este tartott ülésén kimondta, hogy ragaszkodik ama határozatához, amely szerint a gandí Európa-bajnokságon az eredetileg összeválogatott nyolczas képviselő Magyarországon evezős sportját. Mindenképen dícsért illeti meg a szövetség igazgatóságát ezért a határozottságáért. Valóban ez a kiküldetés nem egy klub érdeke, hanem az egész magyar evezős sportté s a szövetség dolga gondoskodni, hogy érdekünk méltóan képviselve legyen. Bármennyire sajnálatos és szegénytelen volna is tehát, ha a gandí versenyről hiányoznának színeink, inkább így legyen, semhogy az Evezős Szövetség is

egyes klubok befolyásának engedjen. Reméljük, hogy a Pannónia belátja ezt és a Várady-negyest, ezek után, szívesen átadja a nyolczasba. Enélkül viselnie kellene annak az ódiáját, hogy az Európa-bajnokságban az idein nem indul magyar evezős.

§ A síófoki versenyek utolsó napján a második futam után olyan eset történt, ami már rég elkelte volna, de eddig még egy versenyintézőség sem ment el odáig, mint most az Urlovasok Szövetségét. A publikum nagyon fel volt háborodva -- még egyszer hangoztatjuk: teljes joggal -- hogy a legrealisabb esélyű Admiralis helyett, melynek odssa kezdetben két reá volt, istállója a sokkal kevesebb sánszu Krétát (mely vasárnap Admiralis-nak vezető lova volt) plungeolta az utolsó pillanatokban olyan annyira, hogy végül ez lett a favorit s a plungenek megfelelően győzött is, míg Admiralis csak harmadik lett. Az igazgatóság rögtön a verseny után szigorú vizsgálatot indított az ügyben, miután az istálló managmentjében már nem az első eset az ilyen s tekintettel az ügy súlyos természetére, az esetet saját véleményezésével, a versenyszabályok 37-ik §-a alapján, jelentette a MLE igazgatóságának. Kíváncsian tekintünk az ügy fejleményei elé. A MLE-nek egyszer már a sarkára kell állnia s a öreket csak a publikum kifosztására alakult istállókat ki kell irtania. Részletes eredmények:

I. Székesfehérvári díj. 1800 K. 2800 m. 1. Weibi (Folcs). 2. Veronese (Kiss G.). 3. Castor (Popescu). Futottak még: Vöröstorony, Lola Beeth, Bengházi, Inczi, Sirene, Péter, Csicsóné, Schönau, P. S. — Tot.: 10: 24, 20: 28, 40, 46.

II. Földvári díj. (Gátverseny.) 1800 K. 2400 m. 1. Kréta (Janek F.). 2. Irys (Smejda). 3. Admiralis (Fries). Futottak még: Torzsa. Tot.: 10: 19, 20: 27, 61.

III. Balatoni akadályverseny. 1500 K. 4800 m. 1. Royal Mail (Esterházy). 2. Son of Nun (Folcs). 3. My care (Bartosch). Futottak még: Sirene, Bihar, Blériot II. Tot.: 10: 27, 20: 24, 26.

IV. Kaposvári díj. (Gátverseny handicap.) 1500 K. 2400 m. 1. Digger (Folcs). 2. Deborah (Keresztes). 3. Blériot (Krause). Futottak még: Jamagata. Tot.: 10: 18, 20: 27, 49.

V. Bélatelepi handicap. 1500 K. 1600 m. 1. Inter pocula (Keresztes). 2. Dank... Sage (Folcs). 3. Via (Zanger B.) és Slap jack (Kiss). Futottak még: Mérjilon, Mór, Ecséd, O'Du, Illés, Csece Tot.: 10: 38, 20: 24, 26, 23, 22.

KÖZGAZDASÁG

Milliók fizetésképtelenség. Az a nagy pénzügyi és gazdasági krízis, amely már hónapok óta roppantja össze a legnagyobb és leggazdagabbnak hitt cégeket is, ma ismét egy megszabású és évtizedek óta fennálló, elsőrangú, ugy a közgazdasági, mint társadalmi téren szerepet vívő céget döntött meg: Gelsei Guttman Izidor-cég fizetésképtelen. Fizetésképtelensége pénzügyi körökben már napok óta tudott dolog s a család mindent elkövet, hogy súlyosabb következmények a lehetőséghez képest elmaradjanak. Gelsei Guttman Izidort főleg a fapiaczon bekövetkezett válság sodorta bajba.

Az Osztrák-Magyar Bank jó esztendeje. A pénzügyi krízis már több mint egy esztendeje szedi áldozatait, kereskedő, iparos sivilis az áldatlan pénzügyi viszonyokat, a pénzszerezés nehézségeit s a drága kamatot. Ilyen időben csak a jegybanknak van dus aratása. Hiszen nincs más hitelforrás, mint a jegybank s a hatszázalékos kamat megtermi a részvényeseknek a magas osztalékot. Az idei esztendő különösen jó lesz és az Osztrák-Magyar Bank legalább 50—60 millió korona tiszta nyereséggel zárja le majd az esztendőt s leszámítva a bankjegy és egyéb adó címén elfizetett összegeket, a jegybank részvényesei aratják le a válságos időkben is jól működő kamatpolitika gyümölcseit.

Munkások ünneplése. Diósgyőről jelentik: A diósgyőri vasgyárban nyolczvanöt munkást ünnepeltek, kik közül egy negyven éve, a többi pedig huszonöt éve van a gyár szolgálatában. A nyolczszáz terítékes társasvacsorán Allender Henrik főbányatanácsos, gyárfőnök üdvözölte szép beszédben a jubiliánsokat, köztük Wunsch János vasestergályost, kit a király által adományvo-

zott negyvenéves szolgálati díszéremmel ékesített fel. Majd a huszonöt évet szolgáltak mindenike egy-egy díszes aranygyűrűt kapott a munkások adományából. Deák József gépész az ünnepeket nevében mondott köszönetet a gyárfőnökségnek és munkástársainak.

A Ritz-szálloda csödjé. A Ritz-szálloda hitelezőinek tegnapi értekezletéről adott híreinkre vonatkozólag ma a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank a következőket teszi közlé: A hitelezők értekezletéről hozott az a hír, mely szerint a három első helyen bekebelezett hitelező, u. m. a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Jelzálogbank, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár különböző eljárás tanusítanának, merőben téves, amennyiben mind a három intézet közös határozat folytán teljesen egyenlő alapon és egyenlő kimélettel kezeli az ügyet. Természetesen, hogy valahányszor valamelyik intézettel szemben a szálloda annuitásos hárallékban van, az illető intézet ennek megfizetésére a tömeggondnokot előzetes engedélyvel felszólítja. — Ezen felvilágosítás után teljesen tárgytalanok mindazok a készülődések, melyek deputáció összeállításáról szólnak.

Közvetlen hajójárat Ausztráliába. A Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság „Gróf Tisza István” nevű gőzöse 1913. évi augusztus hó 5-e és 15-ike között Fiuméből indulólag Port Said és Suez-en át Fremantle, Port Pirie, Adelaide, Melbourne és Sydney kikötőkhöz és 1913. évi október hó 15-e és 25-e között Sydneyből vissza ugyancsak Suez és Port Saidon át Fiuméba járatot fog teljesíteni. A társaság fentartja magának a jogot, hogy elegendő rakomány hiányában csak Melbourne és Sydneyt érintse, míg a többi ausztráliai és újzealandi kikötőkhöz rendelt szállítmányokat Melbourneban vagy Sydneyben áthajóztatja.

Az aratás biztosítása. A földmívelésügyi miniszter az aratás békés és zavartalan lefolytatása érdekében a törvényhatóságok első tisztviselőihez szélesebb körben való meghirdetés céljából rendeltileg a következőképen intézkedett:

Figyelmeztetendők a gazdák, hogy az aratómunkásokkal kötött szerződéseket az 1898. évi II. t.-cz.-ben foglalt feltételek mellett kell kötni. Rendeletében a miniszter még a következőket mondja: Ha a szerződött munkások a szerződés teljesítését megtagadják az első fokú hatóságoknak a munkaadó panaszára kötelessége haladéktalanul megindítani a törvényszerű eljárást és a törvény intézkedéseinek alkalmazásával annak intenczióját megvalósítani. Minthogy a törvényben előirt alakoszerűségek megtartásával létrejött szerződésben elvállalt munkateljesítés megtagadása kihágást képez, ha e miatt emeltek panasz, az eljárás során hatósági egyeztetésnek, békéltetésnek, az alkudozás közvetítésének helye nincs, mert itt nem magánjogi kérdésről van szó, hanem arról, hogy a szerződés megszegése, illetőleg szerződésben vállalt munka megtagadása által az illető kihágást követelt el. Ha a szerződés teljesítését a törvény alkalmazásával sem lehet biztosítani, ugy a polgármester, vagy a főszolgabíró jelentésére a földmívelésügyi miniszterium az általa összegyűjtött munkásokból fog munkásokat adni. A munkaadó ez esetben be kell, hogy jelentse, hogy a munkástartalékból hány munkásra, illetőleg hány pár munkásra van szüksége és hova menjenek a munkások. A munkaadó a miniszterium által átengedett kiegészítő munkások bére fejében annyi munkabért köteles a miniszteriumnak megtéríteni, mint amennyi munkabér a kiegészítő munkások részére a miniszterium terhére fizetik. Ezenfelül köteles a munkaadó a tartalék munkások gyűjtőhelyéről, vagy közvetlen lakóhelyükről az oda és visszazállítás költségeit fizetni és címelmezni, a mint a gyűjtőhelyen a menésbirtok élmezzi. Megjegyzendő, hogy kiegészítő munkásokat indokolt esetben csakis olyan munkaadó kaphat, és általában csak az tarthat számot a hatósági támogatásra, aki munkásaival kötött szerződésnél a törvény által követelt alakoszerűségeket megtartotta s aki egyáltalában nem hibás abban, hogy munkásai a szerződés teljesítését megtagadják.

A Dunagőzhajózási Társaság üzletéve. A Dunagőzhajózási Társaság ez idei bevételai kedvezőtlenebbek, mint a múlt évi bevételé. Ugyanis az idein a hajózás kezdetétől május végéig 4.352.753 K volt a bevétel, míg a múlt év hasonló időszakában a bevétel kitétt 5.483.562 koronát, a különbözet tehát 1.130.807 korona.

Reggelizés előtt
fél pohár
SCHMIDTHAUER-FÉLE

Igmándi keserűvíz

Használata valódi áldás
gyomorajásoknak és
székzsorulásban szenvedőknek.

az elrontott gyomrot 2—3 óra
alatt teljesen rendbe hozza Kis üveg — — 40 fillér
Nagy üveg — — 60 fillér

A Józsefvárosi Bank és Takarékpénztár előtt. A Józsefvárosi Bank és Takarékpénztár tegnap este tartott rendkívüli közgyűlést, amelynek összehívását az tette szükségessé, hogy a legutóbb megtartott közgyűlés eredménytelenül oszlott széljél. A tegnapi rendkívüli közgyűlés estig tartott, de ez alkalommal sem tudták letárgyalni a napirendet. Egyszerre utasították az igazgatóságot, hogy kérjen csődöt az intézet ellen, a továbbiakra nézve két hét múlva határoznak.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 80.000 koronát nyert: 71737. 5000 koronát nyertek: 1459 52540, 2000 koronát nyertek: 17960 23680 62635 98403 99164 108492. 1000 koronát nyertek: 7008 22830 52774 94636. 500 koronát nyertek: 0733 1390 3969 5781 6555 8550 8236 11171 16097 19843 21492 22941 26363 29899 34321 38151 38902 39716 41423 43100 44595 49116 52019 53722 53061 54771 55672 58027 59913 64080 68440 68764 70380 72307 75466 76643 77724 77693 79739 81400 83305 84569 86567 86027 88458 89989 92911 93643 98287 101671 106600 108516. A többi kihuzott számok 130 koronát nyertek.

A mai húzás 80.000 koronás főnyereményét 71737 számú sorsjegyre a Gaedicke-bankhoz, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11. szám, szerencsés vevői nyerték.

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védlevél a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Glüick Dezső Arad; Löwy József fia Miskolcz; Weisz Bernát Kolozsvár; Reuntock Árpád Gyöngyös.

Felelős szerkesztő DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ Kiadó-tulajdonos: Magyar Ujságkiadó Vállalat igazgató: ERDŐS ARMAND

Uj, elegáns automobilo

vámon belül 8.- K óradíjért személyekre s uttjelöltmennyre való tekintet nélkül ország-útra 85 fillér kilométerdj ellenében bérlethetők Telefon 70-65, 81-42

A fényes, júliusi műsor. Kezdte 9 órakor. - Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti Színház tagja. - Theo Körner, Jacotto Valsy. - Thea Degen. - The 8 New-York Ragtimes. Lenkoffy Ica. - Sajo Géza. - A Tabarin: Lou & Tony. - Bob und Muced. - Rolly Berté. - Max und Florita és 80 elsőrangú tánc-attrakció.

TŐZSDÉK

Gabonatőzsde

Budapest, július 15. A készáruüzletben kifejezetten szilárd volt ma az irányzat. Megfelelő kínálat mellett, a malmok tartózkodók voltak ugyan kevésbé, nehézkesebben is vásároltak, de azért tekintettel a szilárd határidőpiacra, nem zárkóztak el valamivel jobb árak fizetése elől sem. A forgalom mindazonáltal nem volt élénk, mindössze mintegy 16.000 q buza kelt el. a tegnapi árnál 5 fillérrel drágábban. A legdrágább eladási ár 11.50 korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11 korona 76 kilós raktáruért. Egyéb gabonaneműk közül a rozsa változatlan, a zab csendes, a tengeri 5 fillérrel olcsóbb. Forgalomba került: 3600 q ujjrozsa július-augusztusi szállításra, 8.50-8.60 koronás árakon, 600 q 6-rozs 8.55-8.60 koronás árakon, 3000 q uj-árpa; aug.-szept. szállításra 7.75-7.85 koronás árakon, 600 q zab 8.70-9.42 és fél koronás árakon és 1000 q román tengeri 8.04 koronás áron, vagonba rakva.

A határidőpiacra a mai üzlet részint háromnegyed cenztel magasabb Amerikára, főképpen azonban azért, mivel a légsúlymérő újra visszafelé megy és így tehát attól tartanak, hogy ismét esni fog az eső; mindjárt megnyitáskor szilárdan és a tegnapi zárlatnál magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán, amely ma korántsem volt oly élénk, mint tegnap, állandóan jó vételkedv mutat-

kozott, minek folytán még tovább emelkedtek az árfolyamok. A déli tőzsdén esőt jelző prognózisra szilárd maradt az irányzat. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza tíz fillérrel, az áprilisi buza tizenegy fillérrel, az októberi rozsa öt fillérrel, az októberi zab három fillérrel, az új tengeri szintén három fillérrel, a júliusi tengeri nyolcz fillérrel emelkedett.

A készáruüzletben elkel:

Buza. Tiszavidéki: 100 q 80 k 23.- K, 150 q 77 k 22.30 K, 1400 q 76 k 22.60 K. Felső-tiszai: 100 q 79.5 k 22.80 K. Pestvidéki: 300 q 80 k 23.05 K. 300 q 78.5 k 22.65 K, 2100 q 77 k 22.20 K. Bánsági: 890 q 73 k 20.80 K. Bácskai: 1700 q 77 k 22.40 K. Felső-magyarországi: 100 q 76 k 22.- K. Szenttamási: 3304 q 74.08 k 22.30 K. Kalocsai: 2240 q 76 k 22.45 K. Raktár: 1500 q 77.8 k 22.70 K. Rozs ó: 300 q 17.20 K, 100 q 17.20 K ppar. jul.-aug. száll., új 1500 q 17.20 K, 800 q 17.20 K, 300 q 17.20 K ppar. július 14-én, 500 q 17.- K, jul.-aug. száll. T-árpa új: 1000 q 15.70 K, 1000 q 15.60 K, aug.-szept. ppar. Zab: 100 q 18.85 K, 100 q 18.65 K kpf., 170 q 17.40 K keverékes kpf. Tengeri: 1000 q román 16.05 K nagyban.

A határidőpiacra kötött déllet:

Buza április 11.86-93-88-94-92, Buza október 11.34-33-41-35-42-40, Rozs október 9.06-07-01 05-03, Zab október 8.33-34-26-34-32, Tengeri május 7.26-22-25-23, Tengeri július 7.82-76-83-81, Tengeri augusztus 7.88-87-97-93-94.

Zárlat 1 órakor:

Buza április 11.92-93, Buza október 11.40-41, Rozs október 9.03-04, Zab október 8.32-33, Tengeri május 7.23-24, Tengeri július 7.81-82, Tengeri augusztus 7.94-95.

Bécs, július 15. Buza tartott. Rozs tartott. Árpa üzletlen. Tengeri szilárd. Zab ártartó. Időjárás szép.

Értéktőzsde

Budapest, július 15. A mai előtőzsdén nagy firtózkodást okoztak az ellentmondó balkáni híresztelések, ezért teljesen megcsappant a forgalom. Az árnyó gyenge megnyitás után kissé javult, mert Bécsben kedvezőbben itették meg a helyzetet. Délben kifejezetten szilárd lett az irányzat, mert Berlinben kedvező fordulat állott be Grey békés hangú nyilatkozata nyomán. Az értékek 2-3 koronával javultak és szilárdan zárultak. A Közuti

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1913. évi július 15-én.

Table with multiple columns: Allamadoság, Sorsjegyek, Pénznemek, Váltók árfolyama, Bankok részvényei, Takarékp. részvényei, Biztosító-társ. részvényei, Gözmalom részvényei, Bányá- és téglagy. részv., Könyvnyomdák részvényei, Vasművek és gépgy.-részv., Különb. vállalatok részv., Közlekedési vállalatok részv.

Ha gyermekét

egészségben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, adjon neki dr. Hommel-féle Haematogent! Óvás! a dr. Hommel nevet hangsúlyozni kell!

tetemesen javult. A készárupiaczon is emelkedtek a papírok. A járadékpiac tartott maradt.

Az előtőzsdén kötetelt: Magyar hitel 809.50—810.50, Per kor. 80.90—80.95, Magyar bank 526.75—527.50, Atlantica 321.50—322, Közüti vasut 630—634.50, Városi villam. 353—354, Államvasut 688.50—692, Temesvári szesz 530—532, Phöbus 163.50—166.25.

A déli tőzsdén kötetelt: Magyar hitel 810.25—811.50, Per kor. 80.90—97.50, Keresk. Iparb. 104, Hazai bank 278, Magyar bank 527—528, Leszámitoló 506—506.50, Fabank 221, Schlick 177, Általános takp. 620, Rima 678.50—681, Közüti vasut 634.25—636, Városi villam. 353—355, Államvasut 692, Temesvári szesz 535.50—537, Phöbus 166—166.50.

Utőtőzsdé: Osztrák hitel 617, Magyar hitel 811.50, Leszámitoló 506, Jelzálog 413, Rima 681, Államvasut 692, Városi villamos 354.50, Közüti villamos 636, Magyar bank 527.50.

Bécs, július 15. Az előtőzsdé nagyon nyugodt irányzattal nyílt meg, ámbar a Balkán hírek kedvezőbb hangzottak. A német birodalmi bank valószínűleg még ma leszállítja a kamattábat, de ez sem adott különösebb ösztönzést a piacnak. A déli tőzsdén az irányzat nyugodt, a forgalom csöndes. Zárlat felé a vezető értékek ismét gyöngültek.

Berlin, július 15. (Értéktőzsdé.) A tőzsdéi köröknek az a véleménye, hogy az ellenségeskedések beszüntetése és békés állapotoknak beállta csak immár napok kérdése. Grey külügyi államtitkár tegnapi alsóházi nyilatkozatában támaszt nyert és miután a tőzsdén a hausse engagementeok az utóbbi időben meglehetősen kifogytak, az eladások által meglehetősen kiaknázott piac már egyes fedezésekre és véleményvásárlásokra, főleg olyan értékekben, amelyek az utóbbi időket a legjobban érezték meg, erőteljes emelkedést mutatott, így főleg bányáértékekben, villamossági és gőzhajós-értékekben. Bankok, forgalmi értékek is csatlakoztak a fölfelé

irányuló mozgalmhoz. A forgalom azonban csakis ezeken a területeken volt élénkebb, a szilárdság azonban csak a második és harmadik üzletórában megmaradt. Zárlat a legmagasabb napi árfolyamok mellett szilárd volt. A készárupiacz ipari értékei tulajdonrészt szilárdak voltak. Napi pénz 3½, magánkamattal 4½%.

Üzleti tudósítások

Budapesti sertésvásár, Július 15. Hizott sertésárak. I. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felül) 130—132 fillérig, közép (páronként 251—320 kgr.) 132—134, II. Magyar szedett: Közép (páronként 240—280 kgr.) 142—144 fillérig. Sertéslétszám: július 13-án volt készlet 48.148 darab, 14-én felhajtott 429 darab és elszállított 463 darab, 15-ére maradt készlet 48.114 darab. A hizott sertés üzletirányzata: kellemes.

Budapesti szurómarhavásár, Július 15. Felhajtott 720 darab élő borjú. Árjegyzék: Elsőrendű élő borjúkért 94—102 fillérig, kivételesen 106—110 fillérig, középminőségű élő borjúkért 82—92 fillérig, sílány és rugott borjúkért 68—78 fillérig. Az irányzat élénk, az árak 6—8 fillérrel emelkedtek.

Bécsi sertésvásár, St. Marx, július 15. A mai vásárra felhajtott 15.492 darab sertés és pedig 7379 darab magyar és 8113 darab lengyel sertés. Árjegyzék: elsőrendű nehéz (bakonyi) sertésekért 120—122 fillérig, szedett sertésekért 112—118 fillérig (elsőlyban, levonás nélkül). Irányzat: szilárd, árak kilogrammonként 4—6 fillérrel emelkedtek.

Kivonat a hivatalos lapból

— Július 15. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Moyszin Józsa okleveles kisdédvönöt a szentjánosi állami kisdédvődáchoz kisdédvönövé, Rupert Mária devecseri községi kisdédvönöt a devecseri állami kisdédvődáchoz kisdédvönövé;

a kereskedelemügyi miniszter Seidl József államvasuti mérnököt főmérnöké, dr. Halász Tibor pénzügyi fogalmazógyakornokot, a vezetése alatt álló minisztérium fogalmazási személyzetének létszámába fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazóvá;

a nagyváradi főügyész Ottlákán Sebők Arad városi rendőrt az aradi törvényszéki fogházhoz fogházzórré nevezte ki.

Athelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ujvárossyné Pauli Gizella szepesi és Szarka Mária újbálinzi állami óvónokot saját kérésükre jelen minőségükben kölcsönösen áthelyezte;

a nagyváradi főügyész Fodor Dénes aradi tör-

vényszéki fogházórt, saját kérelmére a vaskóhi járásbírósi fogház;

az eperjesi törvényszék elnöke Tomka Gyula felsővizközi járásbírósi hivatalát saját kérelmére a kissebényi járásbíróshoz;

a zilahi törvényszék elnöke Pör Dániel debreczeni törvényszéki hivatalát a szilágyosmlyói járásbíróshoz helyezte át.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tobisch Teréz hódmezővásárhelyi állami polgári leányiskolai igazgató-tanítónót igazgatói minőségében megerősítette.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Litfas Jenő zágrábi lakos Kálmán-ra, Neumann Sándor temesvári lakos Remény-re, Krüntz Mátyás budapesti lakos Kincsei-re, Weisz Sándor budapesti lakos, valamint Illés, István, Albert és Gyula nevű kiskoru gyermekei Vértes-re, Ilica Ádám dédai lakos Erdős-re, kiskoru Hirsch Kornél és kiskoru Hirsch Imre budapesti lakosok Hegedűs-re, Fleischer Jenő szombathelyi lakosok Földes-re, kiskoru Verderber Géza és Izidor németprónai lakos Szirmai-ra, Zuck Vilmos nyitrai lakos Fodor-ra, Goldstein Hermin és kiskoru Goldstein Hajnalka budapesti lakosok Arany-ra, Mucsiauu Mihály és kiskoru Marosán Gusztáv nevű fia tordai lakosok Marosi-ra, Quintz József és kiskoru József nevű fia kispesti lakosok Kulcsár-ra, Sike Péter budapesti lakos Salgó-ra, dr. Apfel István szolnoki lakos Somogyi-ra, Klein Jenő budapesti lakos, valamint Márta nevű kiskoru gyermeke Kaposi-ra, kiskoru Fischer Dezső pápai és kiskoru Fischer Imre budapesti lakosok Földes-re, kiskoru Drexler József balassagyarmati lakos Dobó-ra, Belovics István rákospalotai lakos Hernádvölgyi-re, kiskoru Korpics János budapesti lakos Kovács-ra, kiskoru Ficzko István, Etel, Sándor budapesti lakosok Galgóczi-ra, Berger István budapesti lakos család névének Bársony-ra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A bécsi Theresianumban magyar prefektusi állásra július 20-ig, a privigyei római katolikus főgimnáziumnál hivatalosalkalmazásra augusztus 10-ig, a zombori és debreczeni törvényszéknél jegyzői állásra 2 hét alatt, a bieskei és algógyi járásbírósnál irnoki állásra 4 hét alatt, a győri pénzügyigazgatóságnál több pénzügyőri vizgázói állásra szeptember 10-ig, a kissebényi járásbírósnál joggyakornoki állásra 14 nap alatt, az aranyosmaróti járásbírósnál végrehajtói állásra 2 hét alatt, a körösbányai járásbírósnál hivatalosalkalmazásra augusztus 20-ig, a szamosújvári javítóintézetnél két kertészi állásra július 31-ig lehet majd beadni a pályázatokat.

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYAS

A REJTÉLY KULCSA

— FRANCZIA REGÉNY —

IRTA: RICHEBOURG EMIL

141

— Eddig még egyetlen egy hibát se fedeztem fel benne uram.

— Talán a család nem tetszik önnek.

— Senkije sincs.

— Talán szegény és biztos állás nélkül van?

— Azelőtt szegény volt, de most gazdag. Ami jelenlegi állását illeti, melyet munkássága által szerzett, fényesnek mondható.

— Valóban, kedves Morillon, ha a dolog így áll, tudományom cserben hagy: bánatos arcát a tényekkel sehogy se tudom összhangba hozni. Leánya most nemde tizenhetedik évében jár?

— Igen, uram.

— Talán még kissé fiatal, de már mindenesetre oly korban van, hogy férjhez adható. És ha a fiatalember, kit az imént úgy dicsért, minden tekintetben hozzávaló, akkor valóban nem látom be, miért habozik ön atyai áldását adni; mert nem nehéz kitalálni, hogy leánya szomorúságát és könyeit az okozza, hogy ön a megkérésre kedvező választ adni vonakodik. Abban a véleményben vagyok, kedves Morillon ur, hogy vissza kell adni kedves gyermekének vidámságát, meg kell szüntetni könyeit. . . Ha tanácsomat ez ügyben hallani akarja, egyszerűen azt mondom önnek, hogy csak gyorsan tegye mindkettőt boldoggá.

— Hiszen szeretném, Broussel ur, de nem tehetem.

— Ahá, e mögött valami titok rejlik?!

— Igen, uram, egy titok.

— Ezesetben, kedves Morillon ur, nem szólhatok többet! Kérdezhetem azonban öntől a fiatalember nevét?

— Nincs okam elhallgatni: Ramel György ur.

— Ramel György! . . . — kiálta fel Broussel. — Hogyan, e derék fiutól, védenzeim közül attól, ki, mint ön tudja, nekem legkedvesebb, szívemhez legközelebb áll, meglagadja leánya kezét!

Szegény Morillon bácsi egészen elveresedett s fejét lecsüggeszté. Nagy könyek hullottak arczára.

— Oka megtagadásomnak, Broussel ur — mondá — abban a titokban rejlik, melyet ön tudni nem kíván, de amelyet én mégis közlök önnel: Hermione nem az én leányom.

— Kedves Morillonom, az egész külföldös eset; lelkiismereti aggálya nekem oly tiszteletreméltónak látszik, oly komoly természetűnek, hogy az előadott okkal teljesen meg kell elégednem.

— Ezen kívül — viszonzá a derék öreg — e házasságot, mint Ramel György urnak is megmondtam, csak Hermione kiskorúsága alatt ellenzem. Ha nagykorúságát eléri és önmaga felett rendelkezhetik, akkor az én felelősségem megszűnik és Mione, ha akarata addig nem változik, Ramel Györgyhöz férjhez mehet, anélkül, hogy eszembe jutna e házasságot akadályozni.

— Belátta Ramel György ur az ön okainak helyességét?

— Nem nagyon. Természetesen nem mondtam neki, hogy Hermione nem az én leányom.

— Hányadik szám alatt lakik ön a Linné-utcában?

— Tizenkettedik szám alatt.

— Holnap meglátogatom önt, kedves Morillon; Hermione kisasszonynak, kit én még nem ismerek, be fog mutatni, meg fogja engedni, hogy vele beszélgethessek s aztán együtt lenni s könyeit, ha lehetséges, eloszlatni. Mondja csak Morillon, Hermione talán rokona, kit mint gyermeket örökbe fogadott?

— Nem, uram, nem rokonom.

— Tehát önre bízták?

— Nem uram, nekem ajándékozott!

— Ajándékozott?

— Igen, a jó Istentől; elveszett szegény kis leányka volt, kit úgy találtam.

— Párisban találta ön Mionét?

— Oh nem, Páristól messze.

— Tehát vidéken?

— Igen, uram, egy erdő közepén.

Broussel ur találva látszott lenni.

— Valóban — mondá — a szegény kicsikét egy erdőben találta? Mennyi ideje most ennek?

— Tizedfél éve, a leányka akkor nyolcz éves lehetett.

Broussel ur színében elváltozott.

— És melyik vidéken találta ön? — kérdezé izgatottságtól remegő hangon.

— A Haut-Saone departement-ban, mintegy négy órányira Auxonnetól.

Soleure grófnak — nem szükséges többé öt Broussel Florentin név alá rejtenünk, hiszen az olvasó már ugys felismerte — Soleure grófnak, ki csakhamar ura lett felindulásának, arcán semmi nyoma sem látszott többé ama különböző érzelmeknek, melyek keblét háboríták.

XIX.

Rövid hallgatás után a gróf ismét megszólalt:

— Kedves Morillon — mondá — ön kíváncsiságomat a legnagyobb mérvben felkelté; most, hogy tudom, hogy ön fogadott leányát egy erdőben találta, még inkább érdeklődöm iránta. Ön futólagos vázlatban elmondta nekem egész élettörténetét; ma igen nagy örömet okozna nekem, ha a kis Mione történetét megismertetné velem.

Morillon bácsi néhány pillanatig hallgatott és gondolatait látszott rendezni. Aztán megkezdé elbeszélését.

— Ön már tudja, Broussel ur, hogy miért vagyok a társadalom oly kitaszítottja s miként levék azzá. Pályámat tévesztettem. Ennek már így kellett lenni; jellememben, természetemben rejlett.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK:

Budapest, szerda, 1913. július 16.

Fővárosi Nyári Színház

Este 7/30 órákor

A diákhercegnő

Operette 3 felvonásban.
Írták: Willner és Bodanszky. Fordította: Komor Gyula. Zenéjét szerzeszte: Reinhardt Henrik.

Személyek:

Margaréta hercegnő Bartók Etel
Alajos fejedelem Czankó Pál
Max, fia Haller Irma
Von der Aue Walter Bálint Béla
Dr. Flemming, tanár Kovács Viora
Von Stolzenfuss Bolinszky J.
Folkenburg grófnő L. Mihály J.
Dreibalm, rektor Kövessy L.
Hauer, vendéglős Havassy Imre
Pedellus Szigethy A.
A felesége K. Almásy
A cselédje Markó E.-né
Komorna Abay Ilona
Grvcs Puskás D.

Műsor:

Csütörtök: Az elnök
Péntek: Az álarcos bál
Szombat: Masamód (először)
Vasárnap d. u.: Az arany-
eső
Vasárnap este: A diák-
hercegnő

Király Színház

Zárva

Budapesti Színház

Este 7/30 órákor

Az éjjeli ügyvéd

Bohózatos operett 4 felvonásban.
Írta: Feld Mátyás. Zenéjét szer-
zeszte: Schütt Walter.

Személyek:

Dr. Pióca Pál Kiss Miklós
Lujza, neje Boris Blanka
Ozv. Maulicherné Szathmáryné
Bernardi Sarkady A.
Ella, neje Arló Ilonka
Csalogány Sári Pallay Rózi
Vuli, Várady Jolán
Ferenó, inasa Komoly B.
Mittresser Izidor Parányi
Sára Dellinó

Műsor:

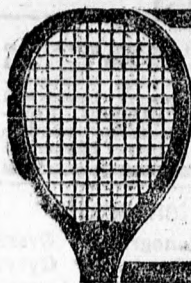
Csütörtök: Az éjjeli ügyvéd
Péntek: Az éjjeli ügyvéd
Szombat: Az éjjeli ügyvéd
Vasárnap d. u.: Az éjjeli
ügyvéd
Vasárnap este: Az éjjeli
ügyvéd

M. Kir. Operaház

Zárva

Vigszínház

Zárva

WRIGHT AND DITSON

világhírű amerikai Lawn-Tennis
raketjei nagy raktára. 44662

„Prima Surprise” — kor. 10.—
„Prima Hub” — kor. 12.—
„Prima Park” — kor. 18.—
„Prima Longwood” kor. 20.—

KERTÉSZ TÓDORNÁL, Buda-
pest, IV., Krisztof-tér.
Arjegynek ingyen és bórmennyé

Kerény Arnold

SZÁLLÍTÓ

Budapest, VII.,
Dohány-utca 37
TELEFON 59-16

Elvállal mindennemű
elváramlásokat, szállítá-
sokat valamint pod-
gyászfuvározást

„PALLAS”

nyugdíj-, élet- és katonai
biztosító részv.-társaság
Erzsébet-körut 24

köt felette előnyös feltéte-
lek mellett nyugdíj-, élet-,
honomány-, nép, katonai szol-
gálati és

orvosi vizsgálat
nélküli élet-
biztosításokat.

Képviselőik kedvező feltéte-
lek mellett alkalmaztatnak.

KÉRJEN PROSPEKTUST

A nm. vallás- és közokt.
minister elismerő leira-
tával kitüntette

Dr. BATIZFALVY I. Z.

Fogorvosi intézete

Áthelyezve: **Károly-körut 10. szám alá**
Fájós fogak meggyógyítása. Tartós fog-
tömések. Foghúzások (altatásban is). Száj-
padlás nélküli műfogak, aranyhidak, koron-
ák. Jól használható fogorok elkészítése
és elhelyezése, jótállással mérsékelt áron.

VIDÉKIEK
fél nap alatt meg-
kapják műfogaikat

Jardin de Paris
TELEFON 153-25
ERZSÉBET-KÖRUT 11

Kezdetre 9 órákor. **Juliusi** Kezdetre 9 órákor.
szencziós műsor.

Theo Körner

Luiette Valsy The 8 New-York Ragtimes Németh Juliska
Vendrey Ferenc Lenkeffy Ica Sajó Géza Kövály Gyula

Fiu vagy leány? Ó bizalom!
A parlamenti ór.
A milliomos.

Több aktuális tréfa. Bohózatok és új szólók.
A Tabarinban: **Bob and Macco, New-
York Ragtimes, Lou et Tonny,
Mase and Floritta, Tapsy, Eva,
Lenskaja és 30 csak elsőrangú
attrakció.**

WEINBERGER és FODOR

az összes sport-
cikkék áruháza!

Football

cikkékben az ország
legnagyobb raktára

IV., Haris-bazár 4.

TELEFON: 113-59

Minden sportágról külön árjegyzék ingyen!

Az ATHENAEUM KÖNYVTÁR

legújabb kötete

a magyar novelláírás kiváló jele-
sének érdekes mesésövésű, mű-
vészi stilusu szinpopmpás novelláit
tartalmazza

SZINI GYULA:
**A RÓZSA-
SZINŰ HÓ** 1 Kor
190

Novellák. (384 oldal). Ára

Eddig megjelentek:

Köbor Tamás: Komédiák. Novellák. (424
oldal). Bíró Lajos: Glória. Novellák. (448 oldal.)
Báizs: A számárhöz. Regény. Fordította
Harsányi K. (387 oldal.) Zola: Pascal orvos.
Regény. Fordította Gerő Attila. (448 old.) Dickens:
Két város. Regény. Fordította Balint Mihály. (448
oldal.) Anatole France: A Pingvinek szin-
gete. Regény. Ford. Bölöny György. (320 oldal).
Csehov: Az orvos felesége és más nove-
lák. (384 oldal.) Bütsche: Szeretem az éle-
világában. (152 oldal.) Két kötet. Tolstoj:
Hadzi-Murát. Regény. Az ördög. Elbeszélés.
(374 oldal.) Voss Richárd: A költő és az
asszony. Reg. (384 old.) Tóth
B.: A holdgasszony der-
vise. (384 old.) Maupassant:
Egy élet. Reg. 372 oldal. G. F.
Meyer: A barát násza és
egyéb novellák. Lányi V. for-
dítás. 384 oldal. Heftai Jenő:
Hét sovány esztendő és
más elbeszélések. (384 old.)
Geijerstam: Az öcsike. Az
örök rejtély. Két reg. (384 old.)
Anatole France: Az istenek
szomjaznak. Reg. (384 oldal).
D'Annunzio: A Tűz. Reg. Ford.
Lyka K. Murger: Bohémvilág.
Reg. Ford. Komor Gy. J. V. Jen-
sen: D'Óra asszony. Regény.

Kiadja az ATHENAEUM
irodalmi és nyomdai r.-t.
Kapható minden hazai
könyvkereskedésben. 339

Az Én Ujságom

előfizetési ára:
Negyedévre K 2.50
Félévre ... K 5.—
Egész évre K 10.—

Singer és Wolfner
Andrássy-ut 16. sz.

American Shoe Company Limited

Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi
amerikai cipő-
különlegességek
kizárólagos elárusítása.

Nyári ujdonságok!

BUDAPEST
IV. Kigyó-tér 1. (Királyi bérpalota)
V. Dorottya-utca 5-7.
VII. Erzsébet-körut 42.

DEBRECZEN
Piac-utca 44.

ZAGREB
Ilica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

Mendelovits Adolf

asztalos-mester

TELEFON
JÓZSEF
949

Czimre
vigyázn!
tessék!!

Román-stilű ebédlő, leg-
jobb kivitelű hálószoba
és uriszoba olcsó ár-
ban eladó. — Ugyanott
konyha és előszoba butor

Budapest VIII. 25.
Népszínház-u. 25.

E hirdetés minden szövegét egyeztetés után közöljük. A hirdetés költsége a hirdetés kiadásának napján a hirdetőnek át kell fizetnie. A hirdetés kiadásának napján a hirdetőnek át kell fizetnie.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés minden szövegét egyeztetés után közöljük. A hirdetés költsége a hirdetés kiadásának napján a hirdetőnek át kell fizetnie. A hirdetés kiadásának napján a hirdetőnek át kell fizetnie.

Házasságokat

diszkrétan, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő elismert legszolidabb házasságközvetítő irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36. I. emelet 3. Cégnekülki levelezés.

Felső kereskedelmi

iskolát végzett fiatal urleány, ki a magyar, német, gyors- és gépirást tökéletesen bírja, a magyar és német levelezésben járatos, ügyvédi vagy bármely más vállalatnál, irodába állást keres. Cím: Holländer Margit, Rákóczi-ut 68., III. 26.

Könyveket

egyes jobb műveket, valamint egész könyvtárakat az irodalom minden ágából, ugyiszintén használt tankönyveket magas áron vásárol Lukács Gyula antikváriuma Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 15.

Kajszinbaraczkot

ötökös postakosarankint 4 koronáért szállít: Mertz Nándor, Nagyvárados.

Eladó telkek

3 telek a vécési Andrásy-telep legjobb helyén, kettő együtt, kisebb gyári célra is nagyon alkalmas. olcsón eladó. Jó felekezésű föld, bőséges víz. Bővebbet Szabadság-ter 10. szám. liftesnél.

Ujpesten

Sarokház 10 üzlettel 450 négyzetméterrel telekkel, évi házbér 11.000 korona sűrűn eladó. Ugyanott kisebb és nagyobb családi jól jövedelmező bérházak eladó. Bővebbet: Winkler, Ujpest, Árpád-ut 80a.

GUMMI
GUMMI-
különlegesség
Teljes jótállás.
Mindenütt kapható.
Árjegyzék ingyen.
GUMMI gummi gyár
Wien 11451 S
Prater-
strasse 57

Tokaji

szamorodni 1906. évi 5 liter 11 korona. Tokaji édes aszúbor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve Gritner Lajosnál. Tokajban.

Csinosan butorozott

utcai szoba, magános urnó vagy hivatalnok ur részére azonnal kiadó Budán, I. Kékgolyó-utca 15-a. I. em. 8. ajtó.

Féregmentes

butorozott utcai szoba intelligens ur vagy holgy részére elsejére kiadó. István-ut 35. II em. 3.

Parlamentári

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíróiskola. Gépirás különféle gépeken és magyar-német fogalmazás-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiái rendes tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az országos Magyar Gyorsíró Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamai nyilvánossággal. Alapította Markovits Iván az 1863. évben. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola (kizárólag) Hegedüs Sándor-utca 7. előbb a szemközti Liszt Ferenc-ter 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megtévesztés céljából utánozzák. Telefon 35-68.

Nagy Butoreladás!

25%-kal olcsóbban, mint bárhol. Előzetes vizsgálatok nélkül sikerült előnyös alkalmi vétel által azon kelleme helyre jutottunk, hogy a legmodernebb házi, ebédő, szalon és uriszobákat, valamint egyes butorokot 25%-kal olcsóbban adhatunk el mint bárhol.

Varga Mihály és Társai Magyar Butoripar Társaság, Budapest IV. Kristóf-ter 8.

Tátrai málnaszörp

5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József konrervgyára Felka (Szepestmegye.)

Gyorsírás

és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen megnagyobbított modern hygienikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartatnak. Legalaposabb kiképzés gépirás, magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits-rendszere. Beiratkozás naponként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvtári rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamos esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk. Glogowski és társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

FELVÁSOLÓ
UTMUTATÓJA szabaddalrahoz, értékesítéshez nélkülözhetetlen.
Díjtalanul küldi:
Arón és Molnár
szabaddal és értékesítési osztálya Budapest, VIII., József-körút 9. szám.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100 000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

SINGER JAKAB
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

„Stenografia”

A „Stenografia” Országos Gabelsberger Gyorsíró- és Gépiróiskola megnagyobbított összes helyiségei kizárólag Rákóczi-ut 20. alatt vannak. (Előbb Rákóczi-ut 60.). Figyelmeztetjük a közönséget, hogy intézetünk elnevezéseivel sok visszaélés történik és ezért az új cím Rákóczi-ut 20. jól megjegyzendő. A magyar-német gyorsírási, gépirási, helyesírási és kereskedelmi szaktanfolyamokra naponta lehet beiratkozni. Ingyenes gépirásoktatás. A tanórák a nap bármely szakában reggel 8 és este 9 óra között szabadon választhatók. Előkészítő tanfolyamok a gyorsírás-tanítói és tanítónői vizsgára, mely vizsga a minisztériumtól kinevezett állandó vizsgálóbizottság előtt történik. Sürgős esetben a gyorsírás és gépirás egy hónap alatt megtanulható. Ingyenes és biztos állásközvetítés. Irásmunkák készítése és sokszorosítás. Beiratások egész nap, kizárólag Rákóczi-ut 20. (előbb Rákóczi-ut 60.) Tájékoztatót küld az igazgatóság. Telefon 101-25.

Soványosság

Az egyedüli eredménytől kísért házi-szer a dr. William Hartly tanár amerikai erőtap-pora. Soványak tartós, szép testidomokat nyernek. — Hölgyek remek koblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Vérczegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomor-bajosoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kibüntető: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek.
ból. Dobozonkint 1 frt. 10 kor. Használati utasítással. Főraktár Balázs Károly E. drogueria VII., Damjanich-utca 33. Telefon József 28-29.

FÉRFIAK

nemi bajait

hugyszervi bajokat, syphilit, önfertőzésből származott idegbajokat, különösen pedig a **férfigyengeség** (impotencia) **makacs alakjait**, melyek már más kezeléssel daozoltak, meglepő eredménnyel gyógyítja racionális kombinált módszerével, számos évi gazdag tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI

szpecialista, kórházi orvos (a nemi betegségek osztályán). — Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. — Levelekre díjtalan válasz. — Kivánatra gyógyszersek.

Rendelés: 9-3, este 5-7-ig. Budapest, Rákóczi-ut 8a. (Lépcsőházi bejárat)

GUMMI

halhólyag

valódi francia és angol gyártmány
tucatankint 2.-, 4.-, 6.-, 8.-, 10.-, 12.-, 14.- K. — 3 tucatnál 20% engedmény.

Mintegyűtemény
12 db különféle finom óvszer 4 K.

Nakipa

100% véde, valódi indiai paragummi, térfel. — különleg. szög tucatja 12.- K. — 3 tucatnál 20% engedmény.

Uterus-spray

női különlegesség 14.- K.
Fess. Oculist. orvost rendeltet 5-10 koronáig.

Bideet vasállványon 10.- K. — Irrigator 3 kor. és fejjebb. Részletes ábrák árjegyzék ingyen, bérmentve és titoktartással küld a Magyar Orvosi Műszertár Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. a Bókus-kórházzal szemben.

PÉNZKÖLCSÖN

sorsjegyekre és értékpapírokra a legmagasabb összegig

Erzsébet sorsjegy . 7.- K	Olasz vér. kereszt . 85.- K
József sorsjegy . 10.- K	Osztrák vér kereszt 40.- K
Szilika sorsjegy . 20.- K	Hazai sorsjegy . 90.- K
Magy. vér. kereszt . 22.- K	Konvertált jelzálog 180.- K

A kölcsön apró részletekben törleszthető. — Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy bekioldása ellenében a kölcsönt a fenti összegre felemeljük. — Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltképp és rájuk fenti kölcsönt adjuk. — A sorsjegyzámokat a zálogjegyre rávezetjük. — Olcsó kamat és azonnali elintézés. —

BEIFELD BANKHÁZ Budapest, Károly-körút 1. Alapított 1874.

EVŐESZKÖZÖK

ezüstműből és alpacca ezüstműből,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
a legelőnyösebben
POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPÉN
Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK. ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Csak urakat érdekel

Valódi francia és amerikai gummi és halhólyagóvszer különlegességek! Orvosilag ajánlja.

„Fatime” és „Semiramis”

Legfinomabb legvékonyabb és legmegbízhatóbb gyártmány! Törv. védett, mely óvszer kizárólag csak céggemél kapható.

Árak: 12 db. ered. csomagolásban K. 4.-, 8.-, 10.-, 12.-, Legújabb cs. és kir. szab. sérvkötők pneumatikus gummi-pelottával. Egyoldalú 6.-, 12.- K. Az új **betegápolási cikke** nagy váaszlelben. Összes Széküldés titoktartás mellett! E hirdetésre hívatók 20 koronán feletti vásárlásnál 20% engedményben részesülnek.

Legújabb 3000 ábrával ellátott árjegyzék ingyen és bérmentve.

KELETI J. gummi-árak és betegápolási cikke gyára Budapest, IV. Koronaherceg-utca 17. szám. Alapított: 1878. Telefon: 13-76.